

කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී
සැලැස්ම - මීගමුව නගරය, ශ්‍රී ලංකාව
2020 - 2030

සංස්කරණය

- මිගමුව මහා නගර සභාව : වර්ණකුලසූරිය මෝසෙස් දයාන් ලන්සා, රුවන්ති ප්‍රනාන්දු සහ එච්. ඒ. යූ. කේ. ගුණරත්න
- ගෝලීය පාරිසරික අධ්‍යයන ආයතනය (CCET): රජීව් කුමාර් සිං, දික්ඇල්ල ගමරාලලාගේ ජගත් ප්‍රේමකුමාර සහ කසුනොඩු ඔනොගාවා
- ශ්‍රී ලංකා පළාත් පාලන ආයතන සංසදය (FSLGA) : හේමන්ති ගුණසේකර, සුඛාකරන් අරුමෙයිකුරෙයි සහ ශිවනාථ ගුණසේකර
- පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය : අනුරුද්ධ කරුණාරත්න සහ තිලිනි රාජපක්‍ෂ

සමාලෝචකයෝ

- කීන් අල්වර්සන් (UNEP IETC) සුනිවි හොන්ඩා (UNEP IETC) අයින්ගරාසන් මයිල්වකානම් (UNEP -West Asia) ජුන්කෝ ෆ්‍රිට්මිකා (UNEP IETC) දමිත සමරකෝන් (Janathakshan) ලක්ෂිත චතුරංග (Janathakshan) සහ චතුර වැලිවිටිය (Help-O)

ප්‍රකාශනය

- මිගමුව මහා නගර සභාව, මිගමුව නගරය, ශ්‍රී ලංකාව, 2020 සැප්තැම්බර්

නිර්මාණය, සැකසුම, පරිවර්තනය

- මිකී ඉනෝම්, CCET
- නියෝ ග්‍රැෆික්, පුද්ගලික ආයතනය, නො. 44, උඩහමුල්ල දුම්රිය පොළ පාර, ගංගොඩවිල, නුගේගොඩ.
- එච්. එම්. යූ. චුලරත්න, විධායක අධ්‍යක්‍ෂ, සෙවණන නාගරික සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, රාජගිරිය, ශ්‍රී ලංකාව

සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි

මෙම නාගරික උපායමාර්ග සැලැස්ම සකස් කිරීම බහු විධ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය පදනම් කරගත්, ක්‍රමවේදයක් හරහා මිගමුව මහා නගර සභාවේ මූලිකත්වයෙන් ගෝලීය පාරිසරික උපාය මාර්ගික ආයතනයේ තාක්‍ෂණික සහාය ඇතිව එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන හා පාරිසරික තාක්‍ෂණික ආයතනය සහ ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තාක්‍ෂණික ආයතනයේ සහයෝගයෙන් සිදුකරන ලදී. මෙම උපායමාර්ගික සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීම එවකට පැවැති දත්ත හා තොරතුරු පදනම්කරගෙන සිදු කරන ලද අතර අනාගතයේ දී ලබාගතහැකි නව තොරතුරු හා දත්ත පදනම් කරගෙන එය යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා මිගමුව මහා නගර සභාව කටයුතු කරනු ඇත. මෙහි දක්වා ඇති අදහස් හෝ මතයන් මිගමුව මහා නගර සභාවේ නිල තීරණයන් ලෙස නොගත යුතු අතර ඒවා ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ හෝ එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහනේ හෝ ගෝලීය පාරිසරික උපායමාර්ගික ආයතනයේ ප්‍රකාශිත ප්‍රතිපත්ති ලෙස ගත යුතු නොවේ. තවද ඒවා වෙළඳ නාම හෝ වාණිජ ක්‍රියාදාමයන් හා සම්බන්ධව තහවුරු කිරීම් ලෙස නොසැලකිය යුතුය.

උපුටා දැක්වීම

මිගමුව මහා නගර සභාව (2020) ,මිගමුව නගරය සඳහා වූ කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2020 - 2030, ශ්‍රී ලංකාව

කෙටි යෙදුම් ලැයිස්තුව

C&D	ඉදිකිරීම් හා බිඳ හෙලීම්
CCET	IGES ආයතනය එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන සහ පාරිසරික තාක්ෂණික ආයතනය සමඟ සහයෝගීතාවය
C.E.A	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
D.	දවස
I.E.T.C	ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථානය
J.I.C.A	ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය
L.A	පළාත් පාලන ආයතනය
MoE&WL	පරිසර හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය
MOEJ	පරිසර අමාත්‍යාංශය, ජපානය
MoMWD	මෙගා පොලිස් සහ ඛස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
M.S.W	නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය
M.T.	මෙට්‍රික් ටොන්
N.G.O	රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන
N.M.C	මීගමුව මහානගර සභාව
N.S.W.M.S.C	ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සහායක මධ්‍යස්ථානය
P.H.I	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක
U.N.E.P	එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන
W.M.A	සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය
WMSAP	කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය හා සැලැස්ම
W.P	ඛස්නාහිර පළාත

ස්තූතිය

මීගමුව නගරය සඳහා වූ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපයෝගීතාවය හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඒ සඳහා කැපවීමෙන් කටයුතු කළ මහා නගර සභා නිලධාරීන් කණ්ඩායමක ප්‍රතිඵලයක් වන අතර එම කණ්ඩායම නගරාධිපති සහ නාගරික කොමසාරිස් විසින් මෙහෙය වන ලදී. මෙම උපයෝගීතාවය සඳහා මහානගර සභාවේ ස්ථාවර කමිටු සාමාජිකයින්ගේ දායකත්වයද ලැබුණි. ඒ යටතේ මුදල් පිලිබඳ කමිටුව, සෞඛ්‍ය කමිටුව, කාර්මාන්ත කමිටුව, ක්‍රීඩා හා තරුණ කටයුතු කමිටුව සහ ප්‍රජා සංවර්ධන කමිටුව ක්‍රියාකාරී දායකත්වයක් ලබා දී ඇත. තවද පාර්ශවකාර ආයතනයන් වශයෙන් අදාළ අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය ආයතන, පුද්ගලික ආයතන, අධ්‍යාපන ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන , ප්‍රජා කණ්ඩායම්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සමහර ආදර්ශ නගර සභාගේ විය. මීගමුව නගරය සඳහා වූ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපයෝගීතාව හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීමට ඉහත සඳහන් පාර්ශවකරුවන් සමග සිදුකරන ලද සාකච්ඡා හා වැඩමුළු තුළින් ඔවුන්ගේ අදහස් හා යෝජනා පදනම් කරගෙන වඩාත් ප්‍රායෝගික හා ක්‍රියාත්මක කළ හැකි උපයෝගීතාව සැලැස්මක් ලෙස එය නිර්මාණය කර ඇත. ඒ අනුව ඉහත සඳහන් පාර්ශවකාර සංවිධාන වලට හා පුද්ගලයින්ට ඔවුන් විසින් දක්වන ලද සහයෝගය වෙනුවෙන් මහා නගර සභාවේ කෘතඥතාවය හිමිවේ. එමෙන්ම මීගමුව මහා නගර සභාවේ විශේෂ ස්තූතිය ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ අමාත්‍යාංශ හා රාජ්‍ය ආයතන වලට පුදකරන අතර විශේෂයෙන්ම, පරිසර හා වනජීවී සහ වනසම්පත් අමාත්‍යාංශයට, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට, බස්නාහිර පළාත් ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියට, ජාතික කසළ කළමනාකරණ සහායක මධ්‍යස්ථානය සහ මෙගා පොලිස් හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය වෙත මෙම උපයෝගීතාව නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා දායක වී ලබා දුන් සහයෝගයට ස්තූතිය පුදකරනු ලැබේ.

මෙම උපයෝගීතාව හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනාගත දැක්මක් සහිත වාර්තාවක් වන අතර ඒ තුළින් කසළ කළමනාකරණයට අදාළව මීගමුව නගරයේ දැනට ඇති දුර්වලතා මෙන්ම අභියෝගයන් හඳුනාගැනීම සහ ඒ අනුව තිරසර දිශානතියකට මෙම ගැටලුව යොමුකර පරිසර හිතකාමී මූල්‍යමය වශයෙන් තිරසර, සම්පත් ප්‍රතිසාදනයට මුල් තැන දෙමින් උපයෝගීතාව නිර්මාණය කර ඇත. තවද මෙම උපයෝගීතාව සැලැස්ම තුළ කෙටිකාලීන, මධ්‍යම කාලීන හා දිගුකාලීන වශයෙන් ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් හඳුනාගෙන ඇත. ඒවා 2020 - 2022, 2023 - 2025 හා 2026 - 2030 යන කාල වලට අනුව ඉහත ආකාරයට වෙන්කර හඳුනාගෙන ඇත. මීගමුව නගරය විසින් වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස කටයුතු කරමින් මෙම උපයෝගීතාවයෙහි යෝජනා ක්‍රියාකාරකම් අදාළ සියළුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගය හා දායකත්වය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් සෑම පාර්ශවකාර ආයතනයකටම සහ පුද්ගලයින් හට තමන්ගේ සහයෝගය ලබාදී අදාළ අරමුණු හා ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීම සඳහා කටයුතු කරන මෙන් ආරාධනා කරයි. එමඟින් නගරයේ මෙහෙවර පාඨයෙහි සඳහන් "පිවිතුරු පරිසරයක් - සෞඛ්‍ය සම්පන්න හරිත නගරයක්" යන දැක්ම වෙත ළඟා වීම අපේක්ෂා කරයි.

තවද මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් ජපානයේ පරිසර අමාත්‍යාංශයට සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහනට මෙම කර්තව්‍යය සඳහා මූල්‍ය ආධාර සැපයීම වෙනුවෙන් විශේෂ ස්තූතියක් පුද කරනු ලබයි. එමෙන්ම මෙම උපයෝගීතාව සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීම, මීගමුව මහානගර සභාව විසින් ගෝලීය පරිසර අධ්‍යයන කේන්ද්‍රය (අයි.පී.ඊ.එස්) මෙන්ම එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන (යූ.එන්.ඊ.පී) සහ පාරිසරික තාක්ෂණික ආයතනය යන ආයතනයන් සමඟ ඇති කර ගන්නා ලද එකඟතාවය මත සී.සී.ඊ.ටී ආයතනය විසින් සිදුකරන ලද සම්බන්ධීකරණය වෙනුවෙන් එකී ආයතනවලට ද ස්තූතිය පුද කරනු ලැබේ. තවද ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතන සංසදය (එෆ්.එස්.එල්.පී.ඒ) විසින් සිදුකරන ලද ඉතා වැදගත් මැදිහත්වීම සහ දායකත්වය මෙම උපයෝගීතාව නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාදාමය පුරාම දකගත හැකි විය. ඒ වෙනුවෙන් එම ආයතනයට විශේෂ ස්තූතියක් පුද කරනු ලැබේ. අවසානවශයෙන්, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ ආචාර්ය අනුරුද්ධ කරුණාරත්න මහතාට සහ ඔහුගේ කණ්ඩායම විසින් මෙම කාර්තවය සඳහා ලබා දුන් දායකත්වය හා සහාය වෙනුවෙන් ස්තූතිය පුදකරනු ලැබේ.

පෙරවදන

මීගමුව නගරය සිසුයෙන් දියුණු වන ප්‍රධාන ආර්ථික හා සංචාරක කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස ගත් විට, එහි අපේක්ෂිත සංවර්ධන ඉලක්කයන් වන, පවිත්‍ර, හරිතවත්, ක්‍රියාශීලී ආකර්ශනීය සහ තිරසාර නගරයක් ලෙස නගරවාසී සෑමම සාමකාමීව පරිසරය සමඟ සමායෝජනය වීමේදී නිසැක වශයෙන්ම විශාල අභියෝගයන් රාශියකට මුහුණ දීමට සිදුවේ. අතීතයේ දී මීගමුව නගරය පෘතුගීසී සහ ලන්දේසීන්ගේ ප්‍රධානතම වාරය නගරයක් ලෙස පැවැති අතර වර්තමානය වන විට වඩාත් ශක්තිමත් ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස විශේෂයෙන්ම සංචාරක හා ධීවර අංශයේ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාන ව්‍යවසායකයින්ගේ ආකර්ශනයට ලක් වී ඇත.

කෙසේ නමුත් මෙම කාර්මික හා ආර්ථික සංවර්ධනයට සමගාමීව ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය නගරයේ දියුණුවට සම්බන්ධ වැදගත් මාතෘකාවක් බවට පත්ව තිබේ. වර්තමානය වන විට නගරය තුළ දෛනිකව අපද්‍රව්‍ය මෙ : ටො : 100 - 200 ත් අතර ප්‍රමාණයක් නේවාසික, කර්මාන්ත සහ වාණිජ අංශයන් හරහා ජනිත වන අතර ඒවා බැහැරලීමේදී බිම් පිරවීම හා ප්‍රතිවක්‍රියකරණය ප්‍රධාන කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් ලෙස භාවිත කරනු ලබයි. එනමුත් කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව ජනතාවගේ නොදැනුවත්භාවය, ප්‍රමාණත් නොවන පහසුකම් සහ ආකර්ෂම සේවා සැපයීම ආදී කරුණු නගරයෙහි කසළ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ ප්‍රධාන ගැටලු ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ඉහත තත්වය යටතේ මීගමුව නගරය විසින් කසළ කළමනාකරණ ගැටලු විසඳා ගැනීම සඳහා උපාය මාර්ගයක් සකසා ගැනීමේ දැඩි අවශ්‍යතාවයකින් සිටි අතර, ඒ අනුව මීගමුව නගරය සඳහා වූ කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2020- 2030 කාලය සඳහා දිගු කාලීන ඉලක්ක හඳුනාගෙන 2020-2030 කාලය සඳහා දිගු කාලීන ඉලක්ක ඒ තුළින් තිරසාර පාරිසරික ඒකාබද්ධ විසදුම් සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම සහ නිසි අධීක්ෂණය යටතේ මෙහෙයවමින් කාර්යක්ෂම ලෙස ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පවත්වාගෙන යෑම අපේක්ෂා කරයි.

මීගමුව නගරය සඳහා වූ මෙම ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම බොහෝ පාර්ශව කරුවන්ගේ කැපවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හඳුන්වා දිය යුතුය. එහි දී විශේෂයෙන්ම මීගමුව මහා නරග සභාවේ කාරක සභා සමාජිකයින් සහ නාගරික කොමසාරිස්, අදාල රාජ්‍ය ආයතන, පෞද්ගලික අංශය සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන දායකත්වය සිහිපත් කළ යුතුව ඇත. එමෙන්ම මෙම කර්තව්‍යයේදී මාගේ කෘතඥතාවය හිමිවන ආයතනය ලෙස එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන (යු.එන්.ඊ.පී.) ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තාක්ෂණික ආයතනය (යු.එන්.ඊ.පී. - අයි.ඊ.ටී.සී) අයි.පී.ඊ.එස් මධ්‍යස්ථානය යු. එන්.ඊ.පී. සහයෝගයෙන් ක්‍රියාත්මක පාරිසරික තාක්ෂණික ආයතනය (සී.සී.ඊ.ටී.) ජපන් රජයේ පරිසර අමාත්‍යාංශය යනාදී ආයතන විසින් මෙම උපාය මාර්ගික සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීමේ දී ලබා දුන් තාක්ෂණික හා මූල්‍යමය දායකත්වය සිහිපත් කළ යුතුය. මෙම පාර්ශවකරුවන් සෑමගේ දායකත්වය තුළින් නිසැකවශයෙන්ම වඩාත් දියුණු, හරිතවත්, තිරසාර, පරිසර හිතවාදී නගරයක් ලෙස අනාගතයේ දී මීගමුව නගරය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රසිද්ධියට පත්වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

ඩබ්ලිව්.එම්. දයාන් ලන්සා
නගරාධිපති, මීගමුව මහා නගර සභාව

පෙරවදන

ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණෙන සෑම විදේශිකයකුම, එය සම්මන්ත්‍රනයකට හෝ වේවා, ව්‍යාපාරික කටයුත්තක් හෝ සංචාරයකු ලෙස හෝ වේවා, බොහෝ විට වෙරළාසන්න ආශ්‍රිත නගරයක් වන මීගමුව නගරයට පැමිණීම සුලභ සිද්ධියකි. මෙයට ප්‍රධානතම හේතුවක් වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපල වන බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපොල මීගමුව නගරයට කි.මී. හතක් වැනි ආසන්න දුරකින් පිහිටා තිබීම සහ එය ජාත්‍යන්තර සංචාරකයින්ගේ පැමිණීමේ හා පිටවීමේ දොරටුව බැවිනි. පසුගිය දශක දෙකක කාලයක සිට මීගමුව නගරය තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනයේ වර්ධනයක් පෙන්නුම්කර ඇත.

මෙලෙස උත්පාදනය වන අපද්‍රව්‍ය වලින් 50% ක් පමණ මහා නගර සභාව විසින් එකතු කරනු ලබයි. මෙම කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන මීගමුව නගරය සඳහා නිර්මාණයකර ඇති මෙම කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම, ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික කසළ කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති මලාවට (2019) අනුව ඉතා පැහැදිලිව නගරයේ කසළ ගැටලුව විසඳීමේ මාර්ග සිතියමක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. මෙම උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවූ විට ඒ තුළින් නගර වැසියන්ගේ ජීවන තත්වය වර්ධනය මෙන්ම පරිසර දූෂනය අවම වීම, සහ ජාතික වශයෙන් වැදගත් වන සංචාරක ව්‍යාපාරය දියුණුවට එය විශේෂ පිටිවහලක් වනු ඇත. එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන සහ එයට අනු බද්ධ ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තක්සේරු ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකාව සමඟ අඛණ්ඩ සහයෝගිතාවයෙන් කටයුතු කිරීමටත් ඒ තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ නාගරික ප්‍රදේශයන්හි කසළ කළමනාකරණ අභියෝගයන් ජයගැනීම සඳහා වූ විසඳුම් නිර්මාණය කිරීමේ කාර්යයට දායකවීම අපේක්ෂා කරයි.

කීන් අල්වර්සන්
අධ්‍යක්ෂ, ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තාක්ෂණික ආයතනය (UNEP)

පෙරවදන

ආසියානු කලාපයේ සීඝ්‍රයෙන් දියුණු වෙමින් පවත්නා බොහෝ නගරයන් මෙන්ම, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ප්‍රධාන සමාජීය ගැලවක් බවට මීගමුව නගරය තුළ ද ඉස්මතු වී තිබේ. මෙම සංදර්භය තුළ ගෝලීය පාරිසරික උපාය මාර්ගික ආයතනය (අයි.ජී.ඊ.එස්) එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථානයේ සහයෝගිතාවය ඇතිව ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර හා වනජීවී අමාත්‍යාංශයේ සහභාගිත්වයෙන් කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයක් සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් නිර්මාණ කිරීමේ ඉලක්ක ගත නගරයක් ලෙස මීගමුව නගරය තෝරාගන්නා ලදී.

මෙම කර්තව්‍යයේදී, ඒ සඳහා ශක්තිමත් නායකත්වයක් ලබා දුන් මීගමුව නගරයේ ගරු නගරාධිපතිතුමා, නාගරික කොමසාරිස් සහ මහා නගර සභාවේ සෞඛ්‍ය අංශයේ සහ අනිකුත් අදාළ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්ගේ සමීප සම්බන්ධතාවයෙන් මෙන්ම නගරවාසී ජනතාවගේ සහයෝගයෙන් මීගමුව නගරය සඳහා කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2020-2030 සාර්ථකව නිර්මාණය කිරීමට හැකියාව ලැබුණි. මෙම උපාය මාර්ගික සැලැස්ම තුළින් මීගමුව නගරයෙහි කසළ කළමනාකරණය විධිමත්ව කරගෙන යෑම සඳහා පැහැදිලි මඟපෙන්වීමක් සිදුකරන අතර ඒ තුළින් කසළ ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය හා සම්පත් ප්‍රතිසාධනය වර්ධනය කිරීමටත් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය නව්‍ය කරණය කරමින් බිම්පිරවුමට බැහර කරන කසළ ප්‍රමාණය ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය කළ නොහැකි සහ සම්පත් වටිනාකමක් නොමැති ද්‍රව්‍ය වලට සීමා කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

මෙම උපාය මාර්ගය යටතේ නගරවාසී ජනතාවට තමන් විසින් උත්පාදනය කරණ කසළ ජනනය වන ස්ථානයේදීම වර්ගිකරණය කිරීමට අවස්ථාව ලබාදෙන අතර, මහා නගර සභාව විසින් කාර්යක්ෂමව කසළ එකතු කිරීම ඒවා නිසි පරිදි හැසිරවීම සහ බැහැර කිරීම, කාර්යක්ෂම මූල්‍ය කළමනාකරණයන් තුළින් සිදුකරනු ලබයි. තව ද මෙම සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය විනිවිදභාවයෙන් යුතුව, නිසි පසුච්චරම් ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කරමින් නගරවාසී ජනතාවගේ ජීවන තත්වය වර්ධනය කිරීමේ අරමුණු සහිතව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

කසළ කළමනාකරණය සමාජීය ක්‍රියාවලියක් නිසා ඒ සඳහා සමාජයේ සෑම පාර්ශවකරුවකුගේම සහභාගිත්වය අත්‍යවශ්‍ය වේ. තිරසාර කසළ කළමනාකරණයක් සහතික කිරීම සඳහා අප සැමදෙනාගේම ජීවන රටාව ඒ සඳහා වෙනස් කරගත යුතු අතර එහිදී 3R සංකල්පය පිළිබඳව මහා අවබෝධයකින් යුතුව, සෑම පුරවැසියකුම තම නගරය හරිතවත් සෞඛ්‍යසම්පන්න සහ සුවදායී පරිසරයක් ලෙස පරිවර්තනය කර ගැනීමට අධිෂ්ඨාන කර ගත යුතුව ඇත.

ඉහත කරුණු අනුව මෙම නව උපාය මාර්ගික සැලැස්ම මීගමුව නගරයේ පුරවැසියන්ගේ අපේක්ෂාව වන අලංකාර පරිසරයකින් යුතුව තිරසාර නගරයක් නිර්මාණය කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවන් මුදුන්පත් කර ගැනීමට හැකිවනු ඇතැයි මා විශ්වාස කරමි.

කසුනොබු ඔනොගාවා
අධ්‍යක්ෂ, ගෝලීය පාරිසරික උපාය මාර්ගික ආයතනය (IGES)
එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය

පටුන

කෙටි යෙදුම් ලැයිස්තුව	i
ස්තූතිය	ii
පෙරවදන	iii
1. උපායමාර්ගික සැලැස්ම හඳුන්වාදීම	1
2. නාගරික උපායමාර්ගය සංවර්ධන කිරීමේ ක්‍රියාවලිය	3
3. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ අඩුපාඩු සහ අභියෝගයන් - දැනට අප සිටින්නේ කොතැනකද !	5
3.1 පසුබිම	5
3.2 කසළ කළමනාකරණයේ වාර්තමාන තත්වය	5
3.2.1 කසළ ධාරාව සහ බැහැර කරන ආකාරය	6
3.2.2 කසළ සංයුතිය	7
3.3 ප්‍රතිපත්ති සහ නීති රාමුව	8
3.4 ප්‍රධාන අභියෝග පිළිබඳ විවරණයක්	12
3.4.1 කසළ ප්‍රමාණයේ හා කසළ සංයුතිය අනුව වර්ධනයක් පෙන්නුම් කිරීම	12
3.4.2 දැනට පවත්නා සම්පත් ප්‍රතිසාදන ක්‍රියාවලියේ අකාර්යක්ෂමතාව (කොම්පෝස්ට් නිපදවීමේ සහ ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම)	12
3.4.3 පරිසර හිතකාමී අවසන් බැහැරලීමේ ක්‍රමවේදයක් නොමැතිකම	13
3.4.4 කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලියට යෙදවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් භෞතික සම්පත් නොමැතිකම	13
3.4.5 දුර්වල කම්කරු කළමනාකරණය සහ කම්කරුවන් හා සම්බන්ධ ගැටලු	13
3.4.6 කසළ කළමනාකරණය සඳහා දිගුකාලීන ප්‍රවේශයක් නොමැතිකම	14
3.4.7 ඵලදයී කසළ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කර ගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බාධාවක් ව පවත්නා දුර්වල ආයතනික ධාරිතාව	14
3.4.8 අකාර්යක්ෂම මූල්‍ය සැලසුම් සහ කසළ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැතිකම	14
3.4.9 කසළ කළමනාකරණය සඳහා පවතින නීතිමය පරිසරයේ දුර්වලතා	15
3.4.10 පුරවැසියන් සහ ආයතන විසින් අවිධිමත් ලෙස සිදු කරනු ලබන කසළ කළමනාකරණ කටයුතු	15
3.4.11 යහපත් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව නගරවාසීන් තුළ ඇති නොදැනුවත්කම	16
4. පෙරට ගමන් කිරීම : කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගය	17
4.1 කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීම	17
4.2 මෙහෙයුම් මූලධර්ම	17
4.2.1 කසළ කළමනාකරණ ධුරාවලිය	17
4.2.2 කසළ කළමනාකරණයට අදාළ භෞතික අංශය සහ පාලන අංශය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම	17
4.2.3 පළාත්පාලන ආයතනයේ හැකියාවන් උපරිම මට්ටමට ගෙන ඒම	18
4.2.4 සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ හැකි පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධකරගැනීම	18

5. උපායමාර්ගික අපේක්ෂාවන් අරමුණු හා ඉලක්ක තීරණය කිරීම - කසලින් තොර නගරයක් කරා පියමං කිරීම	19
5.1 දැක්ම	19
5.2 මෙහෙවර පාඨය	19
5.3 අපේක්ෂාවන්	19
5.4 ඉලක්ක	19
5.5 යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්	22
5.5.1 කාල රාමුව හා එහි තාර්කිකඛව	22
5.5.2 උපායමාර්ගික අරමුණු, ප්‍රධාන කාර්යය සහ ක්‍රියාකාරකම්	23
6. යෝජිත ආයතනික හා පසු විපරම් සැලැස්ම	35

රූප සටහන් ලැයිස්තුව

රූපසටහන 1 :	මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ රූපරාමු	2
රූපසටහන 2 :	මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගය නිර්මාණය කිරීමේ ප්‍රධාන පියවරයන්	4
රූපසටහන 3 :	මීගමුව නගරය සඳහා උපායමාර්ගික සැලැස්මට අදාළ රැස්වීම්, වැඩමුළු හා දත්ත එකතු කිරීමට අදාළ රූපරාමු	4
රූප සටහන 4 :	මීගමුව නගරයෙහි කසළ උත්පාදනය සඳහා විවිධ අංශ වල දායකත්වය	6
රූප සටහන 5 :	මීගමුව නගරයෙහි කසළ ධාරාවට විවිධ අංශයන්ගේ දායකත්වය	7
රූපසටහන 6 :	මීගමුව ඕවිටියවත්ත කසළ බහාලුම් අංගනයට බැහැර කරනු ලබන කසළ වල සංයුතිය	7
රූප සටහන 7 :	සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරයට අදාළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආයතනික රාමුව	9
රූප සටහන 8 :	මීගමුව මහා නගර සභාවේ ආයතනික ව්‍යුහය	11
රූප සටහන 9 :	කසළ කළමනාකරණ ධුරාවලිය	17
රූපසටහන 10 :	කසළ කළමනාකරණයට අදාළ භෞතික හා පාලන අංශ	17
රූප සටහන 11 :	උපායමාර්ගික සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගත් සයවැදූරුම් ආධාරක	20
රූප සටහන 12 :	කෙටි කාලීන, මධ්‍ය කාලීන හා දිගු කාලීන උපායමාර්ගික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කාල රාමුව	22
රූප සටහන 13 :	යෝජිත ආයතන හා පසු විපරම් සැලැස්ම	35

වගු ලැයිස්තුව

වගු අංක 1 :	මීගමුව මහා නගර සභාව පිළිබඳ මූලික තොරතුරු	5
වගු අංක 2 :	ඇස්තමේන්තුගත කසළ ධාරාව හා ප්‍රවාහය	6
වගු අංක 3 :	කසළ උත්පාදනය වීමේ මූලාශ්‍ර සහ කසළ පිළිබඳව නිර්වචනය	7
වගු අංක 4 :	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ භෞතික හා පාලන අංශයන්ට අදාළ අනුකොටස්	18
වගු අංක 5 :	සම අරමුණක් යටතේ 2020 - 2030 කාලය තුළදී ළඟාකර ගත යුතු ඉලක්ක	21
වගු අංක 6 :	අරමුණු 1 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම	25
වගු අංක 7 :	අරමුණු 2 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම	27
වගු අංක 8 :	අරමුණු 3 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම	28
වගු අංක 9 :	අරමුණු 4 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම	30
වගු අංක 10 :	අරමුණු 5 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම	31
වගු- අංක 11 :	අරමුණු 6 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම	33

1. කසළ කළමණාකරණ උපායමාර්ග සැලැස්ම පිළිබඳ හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර පළාතේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙහි පිහිටා ඇති මීගමුව නගරය ප්‍රධාන පෙලේ වාණිජ හා සේවා මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස බස්නාහිර පළාතේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇති පුළුල් වාණිජ, කර්මාන්ත හා සේවා ජාලයට අවශ්‍ය පහසුකම් සපයනු ලබයි. මීගමු නාගරික ප්‍රදේශයෙහි සිදුවන සීග්‍ර ආර්ථික සංවර්ධනය, දියුණුවන සංචාරක කර්මාන්තය සහ පුරවැසියන්ගේ ජීවන තත්වය ඉහළයාම ආදී කරුණු සියල්ලම මෙම නාගරික ප්‍රදේශය තුළ ජනනයවන කසළ ප්‍රමාණය වර්ධනය වීමට බලපා ඇත. එලෙස අධිකව ජනනය වන කසළ හේතුවෙන් සැලකිය යුතු සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික අභියෝග රාශියක් මතු වී ඇත.

නගරය තුළ දෛනිකව ජනනයවන කසළ ප්‍රමාණය මො:ටො: 158 ක් පමණ වන අතර එයින් 50% ක් පමණ එකතු කරනු ලබයි. ඉතිරි කසළ ප්‍රමාණය අනවසරලෙස අවට පරිසරයට මුදාහරින බව කරන ලද අධ්‍යයනයකින් හෙළි වී තිබේ. (කරුණාරත්න සහ අනෙකුත් අය 2019). එකතු කරනු ලබන කසළ වලින් 7% ක් පමණ කොම්පෝස්ට් නිපදවීමටත් තවත් 12% ක් පමණ මීගමුව නගරයේ ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණ මධ්‍යස්ථානය විසින් හසුරුවනු ලබයි. (කරුණාරත්න සහ අනෙකුත් අය 2019). එකතු කරනු ලබන කසළ වලින් 80% ක් පමණ මීගමුව ඕවිටියවත්ත බිම්පිරවුම් මධ්‍යස්ථානයට බැහැර කරනු ලබයි. මෙම බිම්පිරවුම්, මා-මයේ ඉවුර ආසන්නයේ පිහිටා ඇති අතර එය පළාතේ ජනතාවගේ ජල අවශ්‍යතා සපුරාගන්නා ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍රයකි. (කරුණාරත්න සහ අනෙකුත් අය 2019). බිම් පිරවුමට බැහැර කරන ලද කසළ පස් තට්ටුවකින් ආවරණය කරන අතර වර්ෂාව පවතින විට ඒ අතරින් ජලය කාන්දු වී අපද්‍රව්‍ය හා ශ්‍රාවය වන ද්‍රව්‍ය කුඩා දිය කඩිති ලෙස බිම් පිරවුමට යාබදව නිර්මාණය වී ඇත. (කරුණාරත්න සහ අනෙකුත් අය 2019). මෙලෙස එකතුවන අපවිත්‍ර ද්‍රව්‍ය එකතුවීමක් හෝ පවිත්‍ර කිරීමක් සිදු නොකරන බැවින් අවට පිහිටි පරිසරය හා භූගත ජලය දූෂණය වේ. අවට පරිසරය ගවයින්, සුනඛයින්, පක්ෂීන් ඇතුළු බොහෝ ජීවීන්ගේ පෝෂණ ප්‍රදේශයක් වන අතර ඔවුන්ට එයින් දැඩි බලපෑමක් සිදුවේ. තවද පරිසරයේ දුර්ගන්ධය ජනිතවීමද එමඟින් සිදුවේ.

ඉහත තත්වය යටතේ මීගමුව නගරය සඳහා නිසි කසළ කළමණාකරණයක අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලටගෙන පරිසර, වනජීවී හා වනසම්පත් අමාත්‍යාංශය, සහ මීගමුව මහා නගරසභාව එක්ව ගෝලීය පරිසර උපාය මාර්ගික ආයතනය (IGES) එය එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන සහ පාරිසරික තාක්ෂණික ආයතනය හා සහයෝගීත්වයෙන් ක්‍රියා කරන ආයතනයක් ලෙස, මීගමුව නගරය සඳහා කසළ කළමණාකරණ උපායමාර්ගයක් සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස්කිරීමට ඉල්ලුම්කරන ලදී.

එකී ඉල්ලීම හේතු කොටගෙන මෙම කසළ කළමණාකරණ

උපායමාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම- 2020-2030 CCET ආයතනය විසින්, එක්සත්ජාතීන්ගේ පාරිසරික මධ්‍යස්ථානය, (UNEP), ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තාක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය (IETC) ජපානයේ පරිසර අමාත්‍යාංශයේ (MOEJ) මූල්‍ය සහාය සහිතව ශ්‍රී ලංකාවේ කසළ කළමණාකරණ ප්‍රතිපත්තිය 2019 සහ බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණ අධිකාරියේ මහා සැලැස්මට (එය ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා (JICA) ආයතනය විසින් පිලියෙළ කරන ලදී). මීගමුව නගරය සඳහා වූ කසළ කළමණාකරණ උපායමාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඒ සඳහා වූ දිගුකාලීන දැක්මක් සහ මගපෙන්වීමක් සිදුකරයි. එහි අරමුණ වන්නේ සාම්ප්‍රදායික කසළ කළමණාකරණය පරිවර්ථනයකට ලක්කරමින්, කසළ එකතුවීම හා බැහැර කිරීම තිරසර ලෙස පවත්වාගෙන යෑමටත් කසළ කළමණාකරණ ධුරාවලියට අනුගතවෙමින් එනම්, (වළක්වාලීම, අවමකිරීම, ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය, ප්‍රති භාවිතය සහ බැහැරකිරීම) අනුව ක්‍රියාත්මක වීමත්ය.

මෙම උපායමාර්ගය යටතේ නාගරික කසළ කළමණාකරණයට අදාළව ප්‍රාදේශීය ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන් හඳුනාගැනීම මෙන්ම කසළ එකතුවීම, වර්ගීකරණය, සහ නිසි බැහැරකිරීම යන සියළු අංශ වැඩිදියුණු කිරීම අපේක්ෂා කරයි. තවද ඒ යටතේ මූල්‍ය තිරසරභාවය, ආයතනික හැකියාව වර්ධනය කිරීම සහ මීගමුව නගරයේ කසළ කළමණාකරණය සඳහා උචිත නීති රෙගුලාසි හඳුන්වා දීමටත් බලාපොරොත්තුවේ.

කසළ කළමණාකරණ උපායමාර්ගයෙහි එක් එක් ඉලක්ක සඳහා ප්‍රමුඛ ක්‍රියාකරකම් සහ විශේෂිත වැඩ කොටස් හඳුනාගැනීම, අදාළ පාර්ශවකාර වැඩමුළු/සම්මන්ත්‍රණ හරහා සිදු කරන ලද අතර එමඟින් කාර්යක්ෂම කසළ කළමණාකරණයක් සහ සම්පත් ප්‍රති භාවිතය උන්දුකරවීමත් බලාපොරොත්තුවේ.

රූපසටහන 1: මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ රූපරාමු
මූලාශ්‍රය : CCET, 2018

2. නාගරික උපායමාර්ගය සකසා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය.

මීගමුව නගරය සඳහා කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීම ඒ සඳහා කඩිනම් අධ්‍යයනයක්, කොට්ඨාශ මට්ටමින් සිදු කරන ලද ප්‍රජාවගේ අදහස් ලබාගැනීමේ රැස්වීම් මාලාවක්, තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම් සහ උපායමාර්ගය සංවර්ධනය කරගැනීමේ පුළුල් ජනතා සංවාද හරහා සිදුකරන ලදී. එවැනි ක්‍රියා මාර්ගයක් හරහා නගරයේ පවතින කසළ කළමනාකරණ ගැටලු නිවැරදිව හඳුනාගැනීමට සහ යෝජනා උපායමාර්ගයේ ඉලක්ක හා ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව පුරවැසියන්ගේ එකඟතාවය ලබාගැනීම කහවුරුකරන ලදී. තවද මෙවැනි ප්‍රජා සහභාගිත්ව ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කිරීම තුළින් යෝජනා උපායමාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ අයිතිය පුරවැසියන් සතුබව ඒත්තුගැන්වීමටද බලාපොරොත්තු විය. මෙහි රූප සටහන අංක 2 මගින් උපායමාර්ගික සැලැස්ම සකස්කර ගැනීමේදී 2018 මාර්තු මස සිට 2020 ජනවාරි දක්වා අනුගමනය කරන ලද පියවරයන් පැහැදිලිකර ඇත.

ප්‍රථමයෙන්ම, මීගමුව මහානගරසභාව සහ CCET ආයතන දෙකෙහි සම අනුග්‍රහය යටතේ සියළුම ආදාළ පාර්ශවකරුවන්ට ආරාධනාකර වැඩසටහන හඳුන්වාදීමේ රැස්වීම 2018 ජනවාරි මස පවත්වන ලදී. අනතුරුව නාගරික කොට්ඨාශ මට්ටමේ රැස්වීම් මාලාවක් 2019 පෙබරවාරි මස පවත්වන ලදී. (සිං සහ අනිකුත් අය 2019 (a))

ඊට අමතරව නගරයේ පවත්නා කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය අවබෝධ කරගැනීම සඳහා කඩිනම් අධ්‍යයනයක් සිදු කරන ලදී. ඒ යටතේ පවත්නා අදාළ තොරතුරු හා වාර්තා අධ්‍යයනකිරීම, ක්ෂේත්‍ර විශ්ලේෂණය, තෝරාගත් පුද්ගලයින් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම, කොට්ඨාශ නායකයින් සහ ප්‍රජා නායකයින් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම ආදිය හරහා අවශ්‍ය දත්ත හා තොරතුරු රැස්කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයට අදාළ දළවාර්තාව 2019 මාර්තු මස පිළියෙල කරන ලද අතර අවසන් වාර්තාව 2019 දෙසැම්බර් මස ප්‍රසිද්ධකරන ලදී. එකී අධ්‍යයන වාර්තාව හරහා මීගමුව නගරයේ දැනට ක්‍රියාත්මක වන කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය, එහි ඇති හිඬැස්, අනාගත උපායමාර්ගයක් හරහා විසඳාගතයුතු අභියෝග ආදිය මැනවින් හඳුනාගෙන ඇත.

අනතුරුව දින දෙකක බහුවිධ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් යුතු පාර්ශවකාර වැඩමුළුවක් 2019 ජූලි මස දී පවත්වන ලදී. ඒ සඳහා ආරාධිතයින් 60 දෙනෙකු පමණ සහභාගී වූ අතර රජයේ අමාත්‍යාංශ, මහානගර සභාවේ අදාළ දෙපාර්තමේන්තු නියෝජිතයින්, පෞද්ගලික අංශය, අධ්‍යාපන අංශයෙහි නියෝජිතයින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නියෝජිතයින්, ප්‍රජා නියෝජිතයින් සහ තෝරාගනු ලැබූ පළාත් පාලන ආයතන නියෝජිතයින් ආදී සියල්ල සහභාගීවිය. (CCET – 2019)

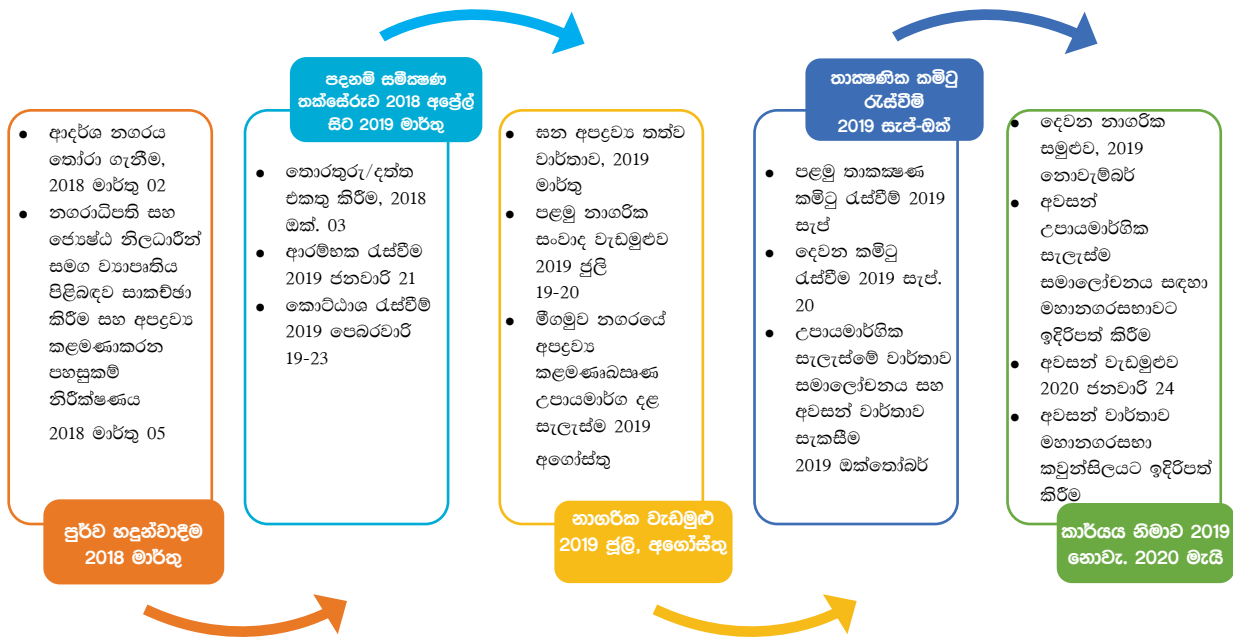
මෙම වැඩමුළුවේදී විශේෂයෙන්ම සිදු කරන ලද අධ්‍යයන් පදනම්කරගෙන දැනට පවත්නා කසළ කළමනාකරණ

ක්‍රමවේදයෙහි ඇති අඩුපාඩු සහ අභියෝගයන් සංවාදයට ලක්කරන ලදී. තවද ආරාධිත පළාත්පාලන ආයතන නියෝජිතයින් වන මහනුවර, මොරටුව සහ දොම්පේ මෙන්ම කසළ කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයෙහි ක්‍රියාත්මක වන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයන් වන හෙල්ස්-ඕ සහ ජනතාක්ෂන් ආයතන තම තමන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද සාධනීය ව්‍යාපෘති අත්දැකීම් මෙම උපායමාර්ගය සකස් කිරීමේ වැඩමුළුවේදී ඉදිරිපත්කර අත්දැකීම් හුවමාරු කරගන්නා ලදී. මෙම වැඩමුළුවේදී සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරී සාකච්ඡා තුළින් මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට අදාළ දුර්වලතා / අඩුපාඩු, සහ ප්‍රධාන අභියෝගයන්, මෙන්ම අනාගත දැක්ම, ඉලක්ක, ක්‍රියාකාරකම්, නිමවුම් හා මිණුදැඩු ආදී සියල්ලම මැනවින් සාකච්ඡාකර තීරණ සහ සුක්ෂම සම්පත්කළමනාකරණ සමාජයක් කරා ළඟාවීමේ පියවරයන් හඳුනාගනු ලැබීය.

ඉහත සඳහන් වැඩමුළුවේදී එකඟව තීරණ පරිදි මීගමුව නගරය සඳහා වන කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගික සැලැස්මේ ප්‍රථම දළ වාර්තාව 2019 අගෝස්තු මස සකස්කරන ලදී. අනතුරුව මීගමුව මහා නගරසභාව සහ CCET ආයතනයේ අනුග්‍රහය යටතේ 2019 සැප්තැම්බර් මසදී කමිටුවක් රැස්කර අදාළ දළ වාර්තාව එකී තාක්ෂණික කමිටුවේදී සාකච්ඡා කරන ලදී.

එහිදී විශේෂයෙන්ම මෙම උපායමාර්ගික සැලැස්මෙහි අන්තර්ගතය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අදහස් ලබාගෙන අදාළ උපායමාර්ගික සැලැස්ම සංශෝධනයකරන ලදී. මෙම තාක්ෂණික කමිටුව සඳහා අදාළ රාජ්‍ය ආයතන ලෙස පරිසර, වනජීවී සහ වනසම්පත් අමාත්‍යාංශය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය (බ.ප.), ජාතික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සහායක මධ්‍යස්ථානය, මෙගා පොලිස් හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය, යන ආයතන වල නියෝජිතයින් සහභාගීවිය. ඉන් අනතුරුව අවසන් උපායමාර්ගික සැලසුම් වාර්තාව 2020 ජනවාරි මස පවත්වන ලද නාගරික සමුළු රැස්වීමට ඉදිරිපත් කරන ලදී.

එකී සමුළුව සඳහා මීගමුව නගරයේ නගරාධිපති, නාගරික කොමසාරිස්, මහා නගරසභාවේ අදාළ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්, අදාළ අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්, අධ්‍යාපනික ආයතන නියෝජිතයින්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන නියෝජිතයින්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා පෞද්ගලික අංශයේ නියෝජිතයින්ද සහභාගී කරන ලදී. එකී වැඩමුළුවේදී ලබාගත් අදහස් හා යෝජනා අන්තර්ගතකර අවසන් උපායමාර්ග සැලැස්ම සකස් කරන ලද අතර එය මීගමුව මහානගරසභාවට සහ CCET ආයතනය වෙත ඉදිරිපත්කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. (CCET-2020)

රූපසටහන 2 : මිගමුව නගරය සඳහා කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගික සැලැස්ම සකස් කිරීමේ ප්‍රධාන පියවරයන් මූලාශ්‍රය : CCET, 2020

රූපසටහන 3 : මිගමුව නගරය සඳහා කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගික සැලැස්මට අදාළ රැස්වීම්, වැඩමුළු හා දත්ත එකතු කිරීමට අදාළ රූපරාමු මූලාශ්‍රය :- CCET -2018-2019

3. අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණයට අදාළ අඩුපාඩු සහ අභියෝගයන් - දැනට අප සිටින්නේ කොතැනකද

3.1 පසුබිම

මීගමුව නගරය, ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර පළාතේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ කොළඹ - පුත්තලම මාර්ගයේ, කොළඹ නගරයේ සිට කි.මී. 35 ක් දුරින් පිහිටා ඇති ප්‍රධානතම වෙරළබඩ නගරය වේ. නගර මධ්‍යය පිහිටා ඇත්තේ, කටුනායක බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපලට සහ කටුනායක නිදහස් වෙළඳ කලාපයේ සිට

කි.මී. 7ක් පමණ දුරින්. එය ප්‍රධානතම වාණිජ හා ප්‍රවාහන මධ්‍යස්ථානයක් වනවාසේම පළාත සඳහා අධ්‍යාපනික සහ සෞඛ්‍ය සේවා සපයන ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය වේ. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය හා සමඟ මනා ලෙස සම්බන්ධ වී ඇති මහා මාර්ග සහ දුම්රිය මාර්ග පද්ධතියකින් මීගමුව නගරය සමන්විත වේ. පහත වගු අංක 1 හි මීගමුව නගරය පිළිබඳව මූලික තොරතුරු ඉදිරිපත් ඇත.

වගු අංක 1 : මීගමුව මහා නගර සභාව පිළිබඳ මූලික තොරතුරු

අයිතමය	විස්තරය
පළාත	බස්නාහිර පළාත - ශ්‍රී ලංකාව
දිස්ත්‍රික්කය	ගම්පහ
පළාත්පාලන ආයතන මට්ටම	මහානගර සභාව
පිහිටීම	මීගමුව නගරය කොළඹ සිට කි.මී. 35 ක් සහ ගම්පහ සිට කි.මී. 25 ක් දුරින් පිහිටා ඇත.
දේශගුණය	සාමාන්‍ය වාර්ෂික උෂ්ණත්වය 27.8 C° සාමාන්‍ය වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මි.මී. 2500 මුහුදු මට්ටමේ සිට උස මීටර් 0 - 3 දක්වා
නාගරික බල ප්‍රදේශයේ විශාලත්වය	වර්ග කි.මී. 30.8
නාගරික කොට්ඨාශ ගණන	29
නාගරික මන්ත්‍රීවරුන් ගණන	48
නගරයේ පදිංචි පවුල් ගණන	38,991
ජනගහනය (මහානගර සභා වාර්තා අනුව)	161,484 (දෛනිකව නගරයට අදී එන ජනගහනය 100,000)
සාමාන්‍ය ජනගහන ඝනත්වය	හෙක්ටයාර් එකට පුද්ගලයින් 52.42
ප්‍රධාන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්	ධීවර කර්මාන්තය, සංචාරක කර්මාන්තය, වාණිජ කටයුතු සහ සේවා අංශය (අධ්‍යාපන හා සෞඛ්‍ය සේවා)

මූලාශ්‍රය : ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, 2018.

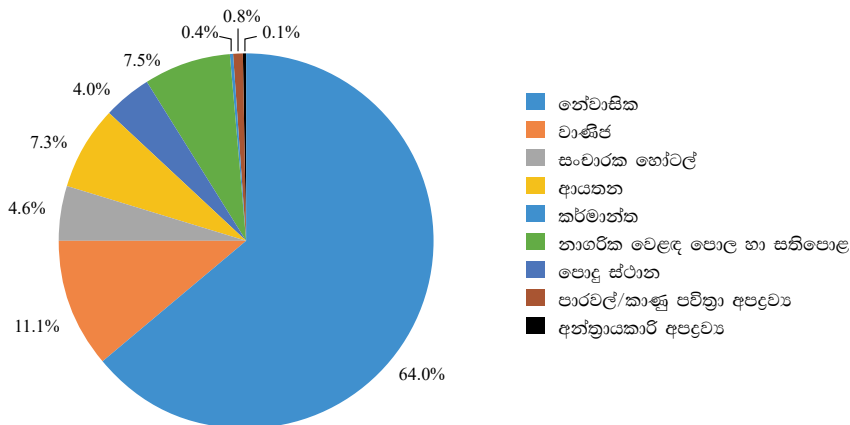
3.2 කසළ කළමණාකරණයේ වාර්තමාන තත්වය

මීට පෙර සිදුකරන ලද අධ්‍යයනයන් යටතේ ඇස්තමේන්තුකර ඇති පරිදි මීගමුව නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ දෛනික අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 157.68 ක් වේ. (ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ඒජන්සිය - 2003, වයඹ ඝන අපද්‍රව්‍ය ක්‍රියාකාරී කමිටුව 2008) ඉහත ඇස්තමේන්තුවට අනුව සාමාන්‍ය දෛනික ඒකපුද්ගල අපද්‍රව්‍ය ජනනය කි.ග්‍රෑ 0.62 ක් ලෙස ගණනය කර ඇත. එය සාප්‍රචම කුටුම්භ සමීක්ෂණයක් හරහා ලබාගන්නා ලද දත්ත අරසුරිනි. (ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා ආයතනය 2003). ඉහත සඳහන් දත්තය සාමාන්‍ය අගයක් ලෙස සැලකිය හැකි අතර පසුගිය වසර 17 ක් තුළ සිදුව ඇති පාරිභෝජන රටාවේ වෙනස්වීම් ඒ සඳහා ඇතුළත් වී නැත. නගරයේ උත්පාදනය වන කසළ ප්‍රමාණයෙන් 63.9% ක් හෙවත් මෙ.ටො. 100.77 ක් නේවාසික කලාප වලින් ජනනය වේ. ඒ අනුව ගත් විට සාමාන්‍ය ඒකපුද්ගල දෛනික කසළ උත්පාදනය

කි.ග්‍රෑ. 0.9764 ක් වේ. නගරයෙහි වාණිජ භාවිතයට අදාළව ජනනය වන කසළ ප්‍රමාණය දිනකට මො.ටො.17.52 කි. (මුළු උත්පාදනයෙන් 11% කි) නගරයෙහි වාණිජ ඒකකයකින් දෛනිකව ජනනය වන සාමාන්‍ය කසළ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. 9.65 කි. ඉහත දත්ත භාවිත කරමින් වෙනත් නාගරික ප්‍රදේශ කිහිපයක පිහිටි විශාල හා කුඩා ප්‍රමාණයේ වෙළඳ ව්‍යාපාර වල ජනනය වන කසළ ප්‍රමාණයන් පිළිබඳව අනුමාන දත්ත සකස් කර ඇත. (ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතා අංශතනය 2003, වයඹ ඝන අපද්‍රව්‍ය ක්‍රියාකාරී කමිටුව 2008) මීගමුව නගරයෙහි පොදු වෙළඳපොළ සහ සතිපොළවල් වලින් දෛනිකව උත්පාදනය වන කසළ ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 11.85 හෝ නගරයේ දෛනික කසළ උත්පාදනයෙන් 7.5% ක් බව ගණනය කර ඇත. මෙම සංඛ්‍යාව වෙළඳ කුටියක් විසින් දෛනිකව උත්පාදනය කරනු ලබන කි.ග්‍රෑ. 6.7 යන අගය හා මනාව සැසඳේ.

තේවාසික හා වාණිජ ප්‍රදේශ වලින් ජනිතවන අන්ත්‍රායකාරී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සාමාන්‍යයෙන් පහළ අගයක් ගනී. එකී අප ද්‍රව්‍ය ගනයට දෛනිකව බැහැර කරනු ලබන ස්ප්‍රේකැන්ස්, බැටරි, යිටුබිබ්බේ, ෆොලොරසන්ට් බිබ්බේ, රැවුල් බාන රේසර් වැනි දෑ සාමාන්‍ය කසළ සමග

බැහැරකරනු ලබයි. පහත වගු අංක 2 හි ඉහත විස්තර කරන ලද විවිධ මූලාශ්‍ර හරහා ජනිත වන කසළ ප්‍රමාණයන් විස්තර කර ඇත. තවද පහත රූපසටහන අංක 4 ට අනුව නගරයෙහි උත්පාදනය වන කසළ ප්‍රමාණය සඳහා විවිධ අංශ වලින් සිදුවන දායකත්වය පැහැදිලි කර ඇත.

රූප සටහන 4 : මීගමුව නගරයෙහි කසළ උත්පාදනය සඳහා විවිධ අංශ වල දායකත්වය
මූලාශ්‍රය : කරුණාරත්න සහ අනෙකුත් අය 2019

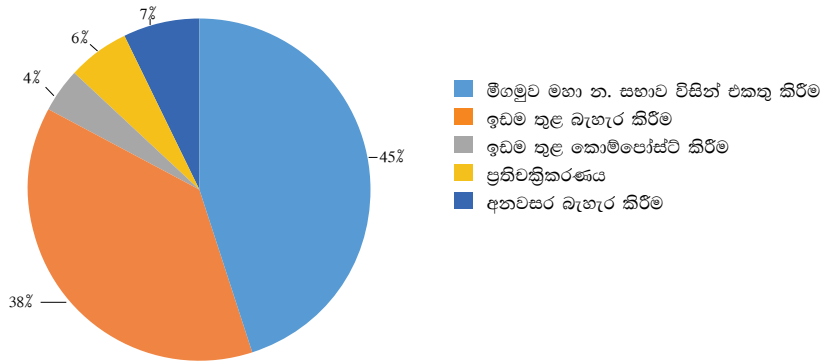
3.2.1 කසළධාරාව සහ බැහැර කරන ආකාරය

ක්ෂේත්‍ර විමර්ශනයන් තුළින් නගරයෙහි උත්පාදනය වන කසළ විවිධාකාරයෙන් බැහැර කිරීම ප්‍රතිශතයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මේ යටතේ, උත්පාදනය වන ස්ථානයේම බැහැර කිරීම (වගු අංක 2), මහා නගරසභාව විසින් එකතුකිරීමේ ක්‍රියාවලියට බාරදීම, සෘජුවම බිම්පිරවීමට බැහැර කිරීම, තමාගේ ඉඩමේ කොම්පොස්ට්

නිපදවීම, මහනගරසභාව විසින් ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය සඳහා එකතුකරන ක්‍රියාවලියට බාරදීම හෝ විකිණීම (වගු අංක 2) අනවසරයෙන් විවිධ තැන්වලට කසළ බහැර කිරීම, යනාදිය වගු අංක 2 හි සහ රූපසටහන් අංක 5 හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 2 ඇස්තමේන්තුගත කසළ ධාරාව හා ප්‍රවාහය

බාණ්ඩය/අංශය	ජනනය වන ප්‍රමාණය		මහනගර සභාව විසින් එකතු කිරීම		ස්ථානීය බැහැර කිරීම		ස්ථානීය කොම්පොස්ට් නිපදවීම		ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය		අනවසර බැහැර කිරීම	
	(MT/D)	%	MT/D	%	MT/D	%	MT/D	%	MT/D	%	MT/D	
තේවාසික	100.77	31.0	31.2	48.9	49.3	6.0	6.0	3.4	3.4	10.7	10.8	
වාණිජ	17.52	92.1	16.1	4.2	0.7	0.0	0.0	3.7	0.7	0.0	0.0	
සංචාරක හෝටල්	7.29	37.1	2.7	12.2	0.9	0.5	0.0	50.2	3.7	0.0	0.0	
ආයතන	11.54	73.1	8.4	22.1	2.6	0.0	0.0	4.8	0.6	0.0	0.0	
කර්මාන්ත	6.33	5.2	0.3	40.4	2.6	1.8	0.1	50.0	3.2	2.6	0.2	
පොළ සහ පොදු වෙළඳපොළ	11.85	75.5	8.9	23.3	2.8	0.0	0.0	1.2	0.1	0.0	0.0	
පොදු ස්ථාන	0.69	100.0	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
කාණු පවිත්‍ර කිරීම	1.20	100.0	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
අන්ත්‍රායකාරී අපද්‍රව්‍ය	0.20	100.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
එකතුව	157.68		69.9		58.8		6.2		9.7		10.9	

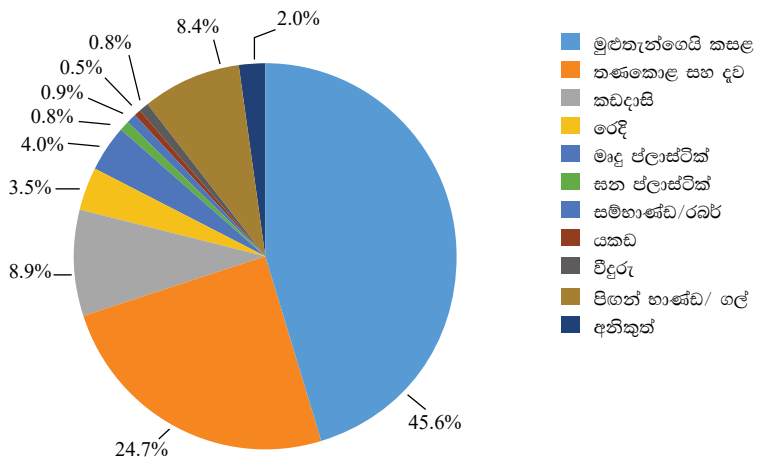

රූප සටහන 5: මිශ්‍රමුච නගරයෙහි කසළ ධාරාවට විවිධ අංශයන්ගේ දායකත්වය
 මූලාශ්‍රය : කරුණාරත්න සහ අනෙකුත් අය . 2019

3.2.2 කසළ සංයුතිය

කසළ සංයුතියට අදාළ දත්ත හා සංඛ්‍යා ලේඛන මහානගර සභාව සතුව නොමැත. කෙසේ නමුත් වසර 2002 දී ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය විසින් මිශ්‍රමුච නගරයෙහි ඕවිටියවත්ත කසළ බහාලුම් අංගනයට පැමිණෙන ට්‍රක් රථ

පදනම් කරගෙන කරන ලද අධ්‍යයනයට අනුව ඇස්තමේන්තු කරන ලද කසළ සංයුතියට අදාළ දත්ත පහත රූපසටහන 6 හි සඳහන් කර ඇත. සෑම කසළ වර්ගයක් පිළිබඳව නිර්වචනයක් වගු අංක 3 හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

රූපසටහන 6 : මිශ්‍රමුච ඕවිටියවත්ත කසළ බහාලුම් අංගනයට බැහැර කරනු ලබන කසළ වල සංයුතිය
 මූලාශ්‍රය : ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය : 2003

වගු අංක 3: කසළ උත්පාදන මූලාශ්‍ර සහ කසළ පිළිබඳ නිර්වචනය .

මූලාශ්‍රය	විස්තරය/නිර්වචනය
නේවාසික	නේවාසික ක්‍රියාකාරකම් හරහා උත්පාදනය වන කසළ; මේ යටතේ, ආහාර සැකසීම, පවිත්‍රා කටයුතු, සේදීම්, ගෙමිදුල් අතුගැම, ගෙවතු කටයුතු සහ වෙනත් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේ. තවද ඉවතලන රෙදිපිළි අපද්‍රව්‍යද ඇතුළත්ය.
වාණිජ	වාණිජ කටයුතු හරහා උත්පාදනය වන කසළ; මේ යටතේ සේවාකටයුතු, නිෂ්පාදන හා සැකසීම් කටයුතු (හෝටල් විශාල වෙළඳ සංකීර්ණ සහ කර්මාන්තශාලා හැර)
හෝටල්	නගරයතුළ පිහිටි සංචාරක හෝටල්, සංචාරක බංගලාවල්, සහ නවාතැන්පොලවල් හරහා උත්පාදනයවන කසළ
වෙළඳ සංකීර්ණ	විශාල වෙළඳ සංකීර්ණ වලින් ජනනයවන අපද්‍රව්‍ය : මේ යටතේ, එළවළු අපද්‍රව්‍ය, පළතුරු, මස්, මාළු වෙළඳපොල සහ විවිධ ස්ථානයන්හි පිහිටා ඇති දෛනික පොලවල් අඩංගුවේ.)
ආයතන	මේ යටතේ, පාසල් හා අනිකුත් අධ්‍යාපනික ආයතනවලින් ජනිතවන කසළ, ආරෝග්‍යශාලා අපද්‍රව්‍ය, මධ්‍යම රජයේ සහ පළාත් සභා කාර්යාල අපද්‍රව්‍ය, පොලීසිය, සිරගෙවල් හා ආගමික ස්ථානද ඇතුළත් වේ. (ආරෝග්‍යශාලා වලින් ජනිත වන අප ද්‍රව්‍ය අතර අන්තරායකාරී අප ද්‍රව්‍ය අඩංගු බව මෙම අධ්‍යයනයෙහි විස්තර කර ඇත.)

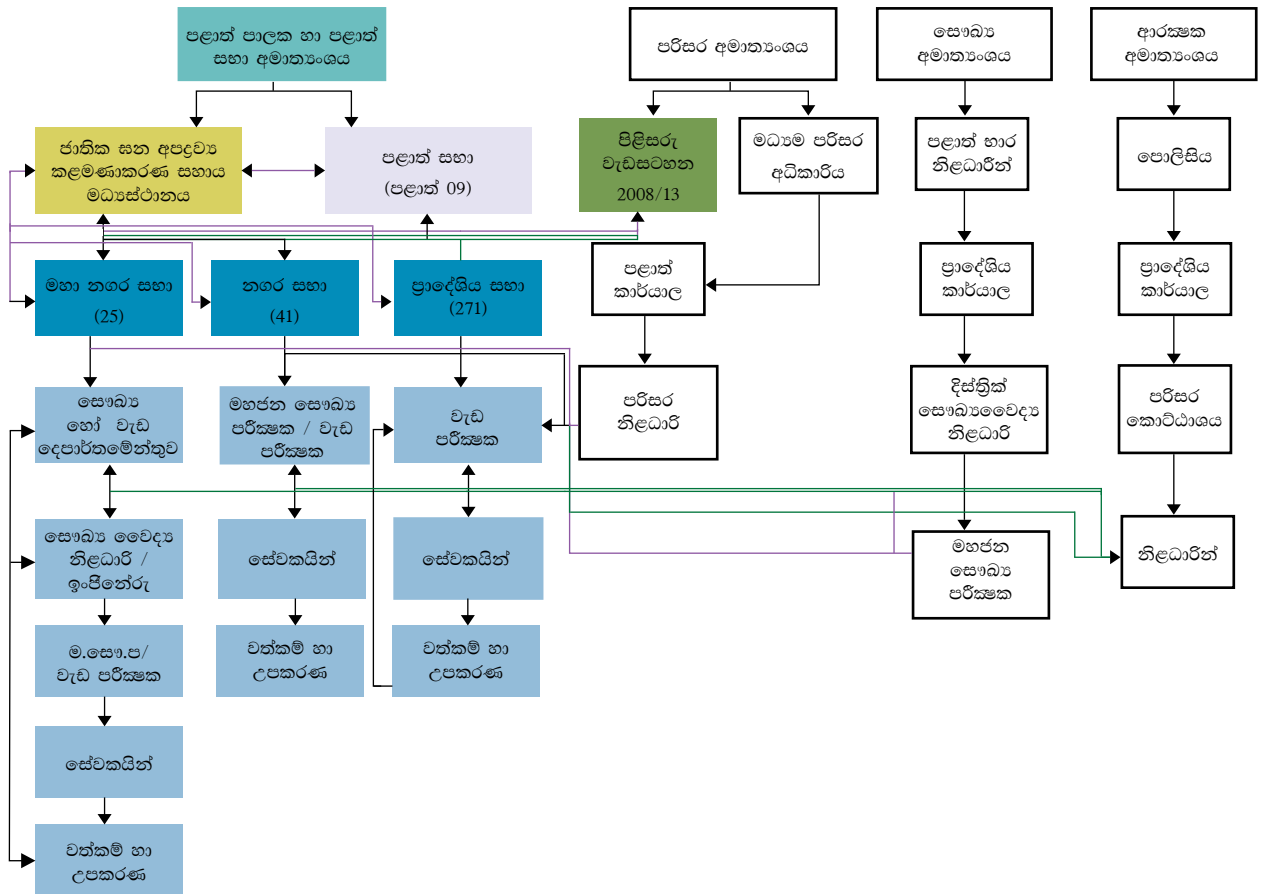
කර්මාන්තශාලා	මේ යටතේ මහාපරිමාණ හෝ කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත වලින් ජනනය වන අප ද්‍රව්‍ය අඩංගු වේ. උදා:- දැවකර්මාන්තශාලා සහ අනිකුත් කර්මාන්ත)
ඉදිකිරීම් හා බිඳ හෙලීම්	මේ යටතේ ඉදිකිරීම්, අලුත්වැඩියා හා බිඳහෙලීම් වලට අදාළව උත්පාදනයවන කසල / අපද්‍රව්‍ය සැලකිල්ලට ගෙන ඇත. මෙවැනි අපද්‍රව්‍ය මීගමුව මහානගර සභාව විසින් එකතු නොකරන අතර අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් එකතුකර බැහැරකරයි. මෙවැනි අප ද්‍රව්‍ය වෙනත් බිම් පිරවුම් හෝ පහත් බිම් පිරවීම සඳහා භාවිතාකරයි. එබැවින් මෙම අධ්‍යයන සඳහා අඩංගුකර නැත
අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය (විශේෂිත)	විවිධ මූලාශ්‍ර හරහා ජනිතවන අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය මේ යටතේ ගැනේ. මෙහිදී නේවාසික අංශයෙන්ද විශේෂයෙන් භාවිතාකර ඉවත දමන භාණ්ඩ උදා:- බැටරි, ස්ප්‍රේකැන්ස් ආදිය අඩංගු වේ. මෙවැනි අන්තරායකාරී අප ද්‍රව්‍ය ඒවායේ වර්ගීකරණය අනුව මෙම වාර්තාවෙහි වෙන වෙනම විස්තර කර ඇත.
අනිකුත් මූලාශ්‍ර	මේ යටතේ පොදු ස්ථාන අතුරුගමන් එකතුවන කසල සහ පොදු උද්‍යාන, වෙරළ උද්‍යාන හරහා ජනිතවන අපද්‍රව්‍ය අඩංගුකර ඇත. හෝටල් සංසඳය විසින් යොදවා ඇති ට්‍රැක්ටරය මඟින් වෙරළකිරියේ අපද්‍රව්‍ය එකතු කරයි. තවද කාණු මාර්ග පවිත්‍රකිරීමෙන් ජනනයවන අපද්‍රව්‍යද මහානගරසභා කමිකරුවන් විසින් එකතු කරනු ලබයි.

3.3 ප්‍රතිපත්ති සහ නීති රාමුව

කසල කළමනාකරණයට අදාළ ප්‍රථම නීති ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දී ඇත්තේ වර්ෂ 1862 දී වන අතර එවකට මෙරට බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලනයට යටත්ව තිබියදීය. එකී ප්‍රථම නීතිය ක්‍රියාත්මක කර ඇත්තේ 1862 අංක 15 දරණ පීඩාකාරී ආඥාපනත යටතේය. පසුව එකී පනත 1939 අංක 61, 1946 අංක 57 ලෙස සන්ශෝධනයන්ට ලක්කර ඇත. මෙම ආඥාපනත යටතේ නාගරික පළාත්පාලන ආයතන වලට සහ රජයේ සනීපාරක්ෂක පරීක්ෂකවරුන් විසින් මහජන පීඩාකාරී කාර්යයන් පරීක්ෂාකර නීතිමය පියවරගැනීමට බලය පවරා ඇත. ඒ යටතේ අවිධිමත් ලෙස කසල බැහැරකිරීම ද මහජන පීඩාවක්සේ සලකා කටයුතු කයුතු කර ඇත. මෙම අඥාපනතේ ඇති බලතල බොහෝමයක් තවමත් ක්‍රියාත්මක වන අතර මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්හට ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නීතිමය බලය ලැබී ඇත. ඉන් අනතුරුව 1939 හා 1947 දී හඳුන්වා දුන් නගරසභා ආඥා පනත සහ මහානගරසභා ආඥා පනත මගින් වඩාත් පුළුල් බලතල සහිත නීතිරෙගුලාසි හඳුන්වාදී ඇත. කෙසේ නමුත් ඉන් අනතුරුව වසර

1987 දී පළාත් සභා ක්‍රමය හඳුන්වාදීමත් සමඟ බොහෝ ලෙස දේශපාලනික, ආයතනික හා නීතිමය තත්වයන් ශංශෝධනයන්ට ලක්වූ බව පෙනේ.

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව තුළ නාගරික කසල කළමනාකරණයට අදාළවන මූලික නීතිමය රාමුව මධ්‍යම රජයේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මකවේ. ඒ අනුව මධ්‍යම රජයේ අධීක්ෂණය යටතේ පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන ආයතන රෙගුලාසි හා අනපනත් ක්‍රියාවට නංවනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට හඳුන්වාදුන් 13 වැනි ශන්ශෝධනය (1987) සහ ඒ යටතේ 1987 අංක 42 දරණ පළාත් සභා පනතේ විධි විධාන සහ මහානගරසභා ආඥා පනතේ (1980) පරිච්ඡේද 129, 130 හා 131, නගරසභා ආඥා පනතේ (1989) පරිච්ඡේද 118, 119 හා 120 සහ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ (අංක 15-1987) පරිච්ඡේද 93, 94 හා 95 යනාදී අනපනත් යටතේ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ නීතිමය ප්‍රතිපාදන හඳුන්වාදී ඇත. (කරුණාරත්න සහ අනිකුත් අය 2019)

රූප සටහන අංක 7 නාගරික සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරයට අදාළ ශ්‍රී ලංකාවේ ආයතනික රාමුව

මහා නගර සභා ආඥාපනතට, නගර සභා ආඥා පනතට සහ ප්‍රාදේශීය සභා පනතට අනුව එකී පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශ තුළ උත්පාදනය වන සියළුම අපද්‍රව්‍ය එකී අයතනයන් සතු දේපලක් වන අතර ඒවා මහජන පීඩාවකින් තොරව එකතුකර බැහැරලීම එම ආයතනවල නීත්‍යානුකූල වගකීමකි. මෙම ආඥා පනත් වල සපයා ඇති ප්‍රතිපාදන වලට අනුව අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සහ බැහැරලීම සඳහා සුදුසු භූමි තෝරා ගැනීම හා අවශ්‍ය සංවර්ධන කටයුතු එකී නීති රාමුව තුළ ඉටු කිරීමට අවකාශ සලසා තිබේ.

මහා නගර සභා ආඥා පනත යටතේ නිෂ්චිතව නම් සඳහන් කර ඇති පරිදි බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි සියළු මාර්ග හා විටී පවිත්‍රව තබා ගැනීම මහජන සෞඛ්‍ය ආරක්‍ෂක කිරීම හා පාර දෙපස කුණු කසල ඉවත් කර පවිත්‍රව තබා ගැනීම මහා නගර සභාවේ වගකීමක් බවයි. ආඥා පනතේ ප්‍රතිපාදන වල සඳහන් පරිදි බල ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන් විසින් ඉවතලන කුණු කසල ඉවත් කිරීම හා ඒවා නිසි පරිදි බැහැර කිරීම ද මහානගර සභාවේ වගකීමකි. ඒ අනුව බලන විට මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් තම බල ප්‍රදේශයේ පවතින සියළුම නේවාසික හා අනිකුත් ප්‍රදේශ වලින් උත්පාදනය වන කසල නිසි ක්‍රමවේදයකට අනුව බැහැර කිරීමට බැඳී සිටී. එමගින් මහජන පීඩාකාරී තත්වයන් මතු නොවීමට වග බලා ගත යුතුව ඇත. තවද මෙම ආඥා පනත යටතේ කුණු කසල බැහැර කිරීම හා ඒවා සැකසීම සඳහා සුදුසු භූමි තෝරා ගැනීමටත් පවත්නා නීති රෙගුලාසි යටතේ එකී භූමි සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයා තිබීම විශේෂයකි.

ජාතික මට්ටමෙන් ගත්විට අභ්‍යන්තර කටයුතු, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය විසින් පළාත් පාලන ආයතන වල කටයුතු විධිමත්ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් හඳුන්වාදීමේ වගකීම දරයි. තව ද පරිසර හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය විසින් කසල කළමනාකරණයට අදාළව ජාතික ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදීම සිදු කරන අතර අදාළ නීති රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් සිදු කරනු ලබයි. එමෙන්ම 2015 අගෝස්තු මස බලයට පත් වූ නව රජය විසින් පිහිටුවන ලද මෙහා පොලිස් සහ බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය නව අමාත්‍යාංශයක් ලෙස නාගරික සංවර්ධන කටයුතු සැලසුම් කිරීමේ වගකීම දරයි. තවද, සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා ආයුර්වේද අමාත්‍යාංශය විසින් ජනතාවගේ සෞඛ්‍යය ආරක්ෂාව හා ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය නීති රෙගුලාසි මෙන්ම වැඩසටහන් හඳුන්වාදී තිබේ.

මීගමුව මහා නගර සභාවේ ආයතනික ව්‍යුහය

මහා නගර සභාවේ සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව නාගරික බල ප්‍රදේශය තුළ කැලී කසල කළමනාකරණයේ වගකීම දරනු ලබයි. ඒ අනුව එයට අදාළව විශේෂ වගකීම් පහත පරිදි වේ.

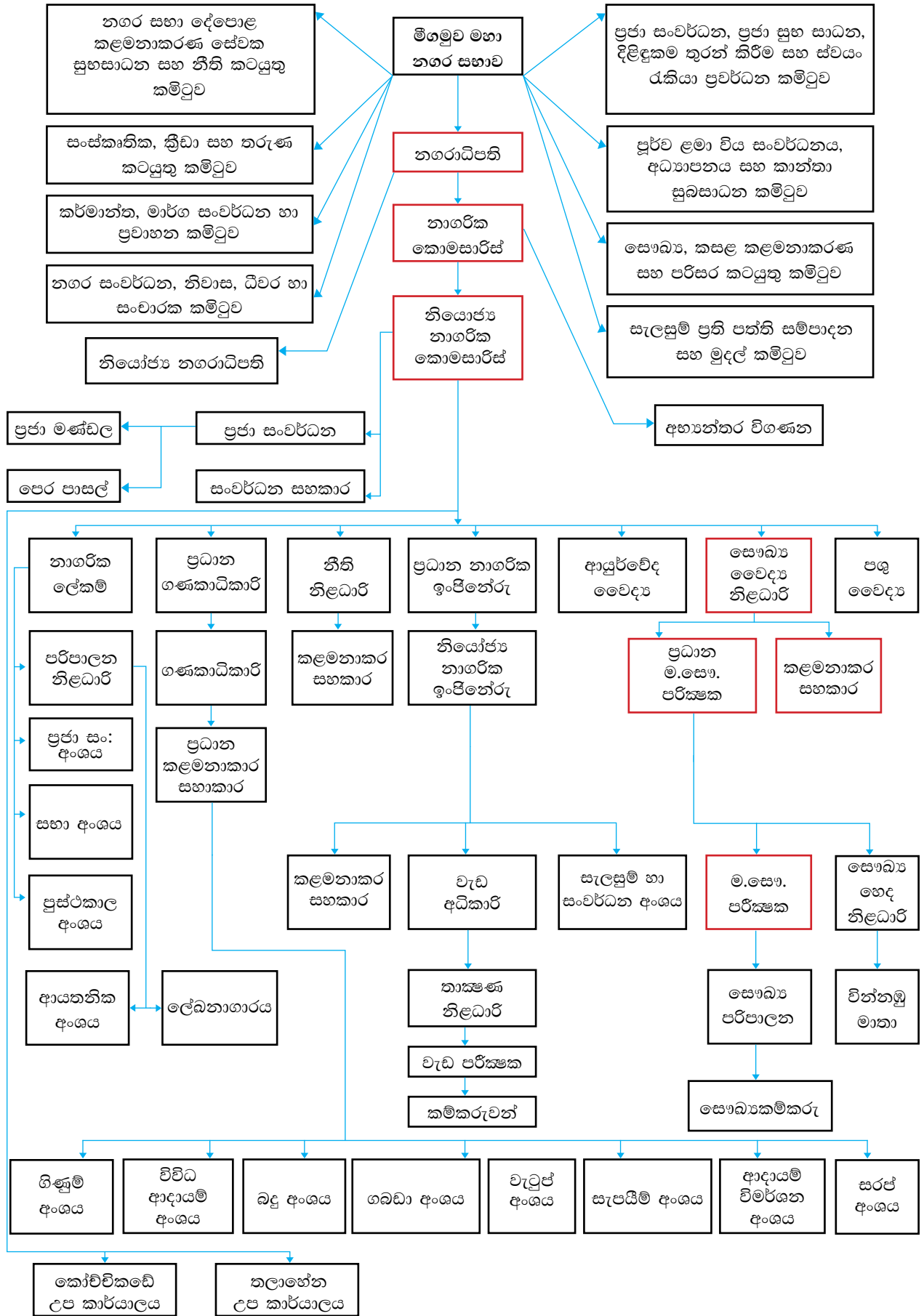
- නගරය තුළ ජනිත වන අපද්‍රව්‍ය දිනපතා එකතු කිරීම. මේ යටතේ කසල එකතු කිරීමේ මාර්ග සැලැස්ම සකස් කිරීම, වාහන හා සේවකයින් ඒ අනුව යෙදවීම.

- පොදු වෙළඳපොළවල් සහ පොදු ස්ථාන පවිත්‍ර කිරීම සහ ඒවායේ කසල ඉවත් කිරීම
- පුලික ටැංකි හා වැසිකිළිවලවල්වල අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම (පොදු ස්ථාන, නිවාස, වානිජ මධ්‍යස්ථාන සහ ආයතනවල)
- විදි හා කාණු පද්ධති පිරිසිදු කිරීම
- කසල කළමනාකරණ සේවාවන්ට අදාළව පනවන ලද ගාස්තු එකතු කිරීම
- ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ රෙගුලාසි හා ජාතික මට්ටමේ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කසල අවම කිරීම, ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය හා ජනතාව දැනුවත් කිරීම හා ඔවුන්ගේ දැනුම වර්ධනය කර ගැනීමට අදාළ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- එකතු කරන ලද කසල අවසන් බැහැරලීමේ ස්ථානය කරා ප්‍රවාහනය කිරීම
- දැනට පවත්වාගෙන යනු ලැබූ ඕවිටියවත්ත බිම් පිරවුම් මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම

2002 වසරේ සිට තලාහේන සහ කොවිච්චකඩේ කලාපයන්හි කසල එකතු කිරීම සහ ඕවිටියවත්ත කසල අංගනය කළමනාකරණය කිරීම පෞද්ගලික අංශයේ සමාගමකට පවරා තිබුණි. කෙසේ නමුත් 2019 ජනවාරි මාසයේ සිට එම සමාගම විසින් කසල එකතු කිරීමේ වගකීම තලාහේන කලාපයට පමණක් අදාළ වන පරිදි පවරා තිබේ.

මීගමුව මහා නගර සභාවේ කසල කළමනාකරණයට අදාළ සංවිධාන ව්‍යුහය (2019 පෙබරවාරි මසට අනුව) පහත පරිදි විස්තර කළ හැකිය.

- මහානගර සභා කවුන්සිලය, නගරාධිපති සහ නියෝජ්‍ය නගරාධිපති, මහානගර සභාවේ ප්‍රධාන පාලන අධිකාරී බලය දරයි. නාගරික කොමසාරිස් සහ නියෝජ්‍ය නාගරික කොමසාරිස් විසින් මහා නගර සභාවට අදාළ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම, පරිපාලන කටයුතු ඉටු කිරීම, මහා නගර සභාවේ ආදායම් කළමනාකරණය දේපොළ සහ මානව සම්පත් කළමනාකරණය ඉටු කරනු ලබයි.

රූප සටහන 8 : මිගමුව මහා නගර සභාවේ ආයතනික ව්‍යුහය

- සෞඛ්‍ය කමිටුව සහ එහි සභාපති විසින් සෞඛ්‍ය අංශයට හා නාගරික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ සෑම කරුණක් පිළිබඳව ම කවුන්සිලයට උපදෙස් සපයනු ලබයි. එකී කමිටුව සාමාජිකයින් හය දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වන අතර සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී සහ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් ද මෙම කමිටු රැස්වීමට සහභාගී වේ.
- නාගරික සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී ලෙස සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී තැන කටයුතු කරයි. එම තනතුර හොඳවනු ලබන්නේ රජයේ වෛද්‍ය සේවයේ වෛද්‍යවරයෙකු විසිනි. ප්‍රධාන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක විසින් මිගමුව මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණයට අදාළ සියලුම වගකීම් දරනු ලබයි. එම අංශයට අදාළ ඊළඟ ආයතනික ව්‍යුහය වන්නේ 12 කුගෙන් යුත් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක කණ්ඩායමයි. මේ සෑම අයෙකුම නගරයේ විවිධ ප්‍රදේශ නියෝජනය වන අයුරින් කසළ කළමනාකරණයට අදාළ වගකීම් ඉටු කරයි. (රූප සටහන් අංක 8 පරිදි) ඔවුන් යටතේ සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් 20 දෙනෙකු සේවය කරනු ලබයි. තවද රියදුරන් 33 දෙනෙකු හා කම්කරුවන් 340 දෙනෙකු (197 ස්ථීර හා 143 තාවකාලික) විවිධ ප්‍රදේශ සඳහා අනුයුක්ත කර ඇත. ඒ සමගම තුන් දෙනෙකුගෙන් යුත් පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලයක් (ප්‍රධාන ලිපිකරු හා ලිපිකරුවන් දෙදෙනෙකු) විසින් සෞඛ්‍ය අංශයේ කටයුතුවලට සහාය දක්වයි. ඉහත සඳහන් කාර්ය මණ්ඩලය ගත්විට නාගරික කසළ කළමනාකරණය සඳහා ඔවුන්ගේ දයකන්වය අර්ධ වශයෙන් ලැබෙන අතර, නගරයෙහි සෞඛ්‍ය හා සනීපාරක්ෂක සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම, සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ කටයුතු පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම, නාගරික බෙහෙත් ශාලා පවත්වාගෙන යෑම සහ මහා නගර සභා සේවකයන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්වය ආරක්ෂාකර ගැනීම ආදී වගකීම් නාගරික සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉටු කරයි. කසළ එකතු කිරීම හා ඒ හා සම්බන්ධ සියලු ම කාර්යයන් ඉටු කිරීම, නාගරික සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලබයි.

ඒ සඳහා විධාන පැනවීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දුරාවලියකට අනුව සියලුම කටයුතු ඉටු කරනු ලැබේ. (රූප සටහන් අංක 8)

3.4 ප්‍රධාන අභියෝග පිළිබඳ විවරණයක්

මිගමුව නගරයේ පවත්වන ද ප්‍රජා වැඩමුළු සහ අධ්‍යයන තුළින් (ජපන් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ආයතනය 2016) නගරයේ කසළ කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයට අදාළව නගර වැසියන්, නාගරික නිලධාරීන් හ මහජන නියෝජිතයින් විසින් හඳුනාගනු ලැබූ ප්‍රධාන ගැටලු පහත පරිදි හඳුනාගෙන ඇත.

3.4.1 කසළ ප්‍රමාණයේ හා කසළ සංයුතිය අනුව වර්ධනයක් පෙන්නුම් කිරීම.

ජනගහන වර්ධනය, නාගරීකරණය සහ සංචාරක කර්මාන්තයේ දියුණුව හේතුවෙන් මිගමුව නගරයේ

උත්පාදනය වන කසළ ප්‍රමාණය මෙන්ම කසළ සංයුතියෙහි වර්ධනයක් කාලයත් සමග පෙන්නුම් කරයි. රූප සටහන අංක 6 හි සඳහන් පරිදි, මිගමුව නගරයෙහි දෛනිකව උත්පාදනය වන කසළවලින් 60%කටත් වඩා කාබනික අපද්‍රව්‍ය වන අතර එයින් මෙට්‍රික් ටොන් 6-8 ක් පමණ කොම්පෝස්ට් නිපදවීමට ගන්නා අතර ඉතිරිය බිම් පිරවුමට බහාලනු ලබයි. තවද නගරය තුළ විවිධාකාරයේ අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය වේ. මේ යටතේ ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය, සායනික අපද්‍රව්‍ය, සහ ඉදි කිරීම් සහ බිඳහෙළීම් අපද්‍රව්‍ය ද අන්තර්ගතව ඇත. මිගමුව නගරය ප්‍රසිද්ධ සංචාරක නගරයක් වන අතර සැලකිය යුතු ධීවර ප්‍රජාවක් ද වාසය කරයි. වර්තමානයේ දී කසළ කළමනාකරණයට අදාළව නගරය මුහුණ දී ඇති සමහර විශේෂිත ගැටලු පහත පරිදි වේ.

- උත්පාදනය වන ස්ථානයේ දී ම කසළ වෙන් නොකිරීම
- අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය හා ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය සඳහා විසඳුමක් නොමැතිකම
- මත්ස්‍ය වෙළෙඳපොළේ සහ පොදු වෙළෙඳපොළේ ජනිත වන මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය සහ කර්මාන්තවලින් ඉවත ලද අපද්‍රව්‍ය සහ බෝට්ටු අංගනයේ අපද්‍රව්‍ය සඳහා පිළියමක් නොමැතිකම
- දෛනිකව නගරයට පැමිණෙන 100,000 පමණ වන ජනගහනය නිසා දෛනිකව උත්පාදනය වන කසළ ප්‍රමාණය වර්ධනය වීම මෙන් ම අවිධිමත් ලෙස තැන තැන කසළ විසි කිරීම
- ඉදි කිරීම් හා බිඳ හෙළීම්වලින් උත්පාදනය වන කසළ නිසි පරිදි එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් නොමැති කම.

3.4.2 දෑට පවත්නා සම්පත් ප්‍රතිසාදන ක්‍රියාවලියේ අකාර්යක්ෂමතාව (කොම්පෝස්ට් නිපදවීමේ සහ ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම)

මිගමුව නගරයේ කසළ සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානයක් ක්‍රියාත්මක වන අතර එහි ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් කොටසක්, උදා: ප්ලාස්ටික්, කඩදසි සහ යකඩ වැනි දෑ එකතු කර වෙළෙඳපොළ සඳහා යොමු කරයි. එය සම්පත් ප්‍රතිසාදන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස හොඳින් වර්ගීකරණය කරන ලද ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ කර්මාන්තකරුවන්ට අලෙවි කරයි. නගරයෙහි දැනට ක්‍රියාත්මකවන කොම්පෝස්ට් අංගනය අධික ජනගහනයක් සහිත ප්‍රදේශයක පිහිටුවා ඇති නිසා එය වැඩි දියුණු කිරීම හෝ වඩාත් සංවේදී අපද්‍රව්‍ය වන ආහාර අපද්‍රව්‍ය සහ වෙළෙඳපොළ අපද්‍රව්‍ය යොදවා කොම්පෝස්ට් නිපදවීම ගැටලු සහගත තත්වයක පවතී. කසළ කළමනාකරණයට අදාළ දුර්වලතා හඳුනාගැනීමේ අධ්‍යයනයේ දී සොයාගත් ප්‍රධාන කරුණක් වන්නේ කසළ ජනිතවන ස්ථානයේ දීම වර්ගීකරණය තුළින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල නොලැබෙන බවත්, එසේ වර්ගීකරණය කරන ලද අපද්‍රව්‍ය සියල්ල බිම් පිරවුමට බහාලන බවත්ය. ඒ යටතේ හඳුනාගතනු ලැබූ තවත් විශේෂ කරුණු පහත පරිදි වේ.

- අවිධිමත් අංශය විසින් ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමට අදාළ තොරතුරු හා දත්ත නොමැතිකම
- සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානයේ දැනින් සිදුකරනු ලබන කසළ වෙන් කිරීම කාලය හා ශ්‍රමය අනුව ආකාරයක්‍රම බව.
- දැනින් කරන අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය තුළින් සේවකයින්ගේ සෞඛ්‍යයට තර්ජනයක් ඇති වීමේ අධික අවදනම
- මෙම සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානය නේවාසික ප්‍රදේශයක ස්ථාපිත කර තිබීම
- සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානය පුළුල් කිරීමේ හැකියාව සීමිත බව.
- අවිධිමත් ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය ප්‍රවාහනයන් පිළිබඳ තොරතුරු නොමැතිකම.

3.4.3 පරිසර හිතකාමී අවසන් බැහැරලීමේ ක්‍රමවේදයක් නොමැතිකම

මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් සිදුකරනු ලබන අවසන් කසළ බැහැර කිරීමේ ක්‍රමය පෞද්ගලික ඉඩමකට විවෘත බිම් පිරවුම් ක්‍රමයට කසළ බැහැර කිරීමයි. මෙම භූමිය වසර ගණනාවක සිට අදාළ කාර්යයට භාවිත කරන ලද අතර දැනට ඉතිරිව ඇති භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 2.5 ක් පමණ වේ. (දළ වශයෙන් වර්ග කිලෝ මීටර 0.1 කි) එම ඉඩම කසළ බැහැරලීම සඳහා ඉතාම ආරක්ෂාකාරී ලෙස භාවිත කළත් පාවිච්චි කළ හැකි කාලය වසර 3-5 ක් පමණ විය හැකි වේ. මෙම භූමිය තවත් ව්‍යාප්ත කිරීමට හෝ සංවර්ධනය කිරීමට මීගමුව මහා නගර සභාවට හැකියාවක් නොමැත. එයට හේතුව එය පුද්ගලික හිමිකරුවෙකුගෙන් බදු පදනම මත ලබාගෙන ඇති බැවිනි. ඒ අනුව ඉදිරියේ දී කසළ බැහැර කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි භූමියක් නොමැතිකම විශාල ගැටලුවක් වී ඇත. ඉහත කී කරුණු හා සම්බන්ධව හඳුනාගන්නා ලද තවත් ගැටලු පහත පරිදි වේ

- ආහාර හා වෙළඳපොළ අපද්‍රව්‍ය වැනි දෑ බැහැර කිරීමේ දුෂ්කරතා.
- මිරිදිය ජල ප්‍රවාහනයට ආසන්නව පිහිටි බිම්පිරවුම් මධ්‍යස්ථානය සනීපාරක්ෂක තත්වයෙන් නොමැතිබව.
- දැනට භාවිත කරන බිම් පිරවුම් භූමිය එහි උපරිම ධාරිතාවට ළඟාවෙමින් පවතින අතර ප්‍රමාණවත් විකල්ප බිම් පිරවුම් ස්ථානයක් සපයා ගැනීමේ අභියෝගය.
- වර්තමාන බිම් පිරවුම නිසා ඒ අවට භූගත ජලය සහ එය ආසන්නයෙන් ගලා බසින ගංගාව අපවිත්‍ර වීම
- බිම් පිරවුම් භූමිය අවට නිතර පවත්නා අධික දුර්ගන්ධය
- වර්තමාන බිම් පිරවුම භූමිය මදුරුවන් ඇතුළු අනෙකුත් අන්තරායකාරී කෘමීන් බෝ වීමේ මධ්‍යස්ථානයක් වීම
- ඉතා දරුණු ලෙස විනාශයට පත්වන බිම් පිරවුම අවට සමස්ත පරිසර පද්ධතිය උදා; ගස් වැල් මිය යාම
- පුද්ගලික ඉඩමක් බදු පදනමෙන් ලබා ගෙන ඇති බැවින් වර්තමාන බිම් පිරවුම් භූමිය ව්‍යාප්ත කිරීම හෝ සංවර්ධනය කිරීමේ නොහැකියාව

- බැටරි සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය වැනි අන්තරායකාරී අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් උපාය මාර්ගයක් හෝ විසඳුමක් නොමැතිකම.

3.4.4. කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලියට යෙදවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් භෞතික සම්පත් නොමැතිකම

වර්තමානයේ දී මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් සිදුකරනු ලබන ප්‍රාථමික කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා බොහෝ විට රෝද හතරේ ට්‍රැක්ටර් සහ අත්කරන්න භාවිත කරයි. මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් එහි ප්‍රාථමික කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා දැනට භාවිත කරනු ලබන්නේ ට්‍රැක්ටර් 26 ක්, අත්කරන්න 20 ක්, කම්පැක්ට් රථ 4 ක් සහ වෙරළ තීරය පවිත්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍රයක් පමණි. මෙම වාහන නිරතුරුව අක්‍රීය තත්වයට පත්වන අතර එම නිසා ප්‍රාථමික කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලියට බාධා පැමිණෙයි. ඒ අනුව අවසන් බැහැර ලීම සඳහා කසළ රැගෙන යාම ගැටලුවක් වී ඇත. කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට අදාළ දුර්වලතා හඳුනාගැනීමේ අධ්‍යයනට අනුව, කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කරනු ලබන්නේ ඒ සඳහා යෙදවිය හැකි වාහන ප්‍රමාණය අනුව බවත් අවශ්‍යතාවය පදනම් කරගත් විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයකට නොවන බවයි. ඒ අනුව බලන විට දැනට පවත්නා භෞතික සම්පත්වල හිඟතාවය මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණය මනාව සංවිධානය කර ගැනීමට ඇති ප්‍රධාන බාධාවක් බවට පත්ව ඇත. මෙම කරුණට අදාළව හඳුනාගන්නා ලද ප්‍රධාන ගැටලු පහත පරිදි වේ.

- කසළ එකතු කළ යුතු ප්‍රදේශ සම්පූර්ණ ලෙස ආවරණය නොකිරීම
- මහා නගර සභාව සතුව ප්‍රමාණවත් වාහන සහ සේවකයින් නොමැතිකම
- නිරතුරුව සිදුවන රථවාහන බිඳවැටීම් / අක්‍රියවීම
- සීනු නාදකරමින් සිදු කරන ලද කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදය අවිධිමත්ව සිදු කිරීම
- කසළ හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයක් නොමැතිකම නිසා විශේෂයෙන්ම තලාහේන කලාපයෙහි කසළ නිසි පරිදි ප්‍රවාහනය නොකිරීම
- සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානයේ කම්කරුවන් විසින් දැනින් සිදු කරනු ලබන කසළ වර්ගීකරණය අන්තරායකාරී ක්‍රමවේදයක් බව තහවුරු වීම (කාලය හා ශ්‍රමය අනුව)

3.4.5 දුර්වල කම්කරු කළමනාකරණය සහ කම්කරුවන් හා සම්බන්ධ ගැටලු

මහානගර සභාව විසින් ප්‍රාථමික කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා යොදවා ඇති 400 ක් පමණ වූ සේවක පිරිසෙන් 90%ක් ම සනීපාරක්ෂක සේවකයින් ලෙස නම් කර ඇත. ඉහත සංඛ්‍යාවෙන් 35% ක් (143) ක් තාවකාලික සේවකයින් ලෙස බඳවාගෙන ඇත. ඔවුන් ඍජුවම මහා නගර සභාව විසින් බඳවා ගෙන ගෙවීම් කරනු ලබයි. මෙම සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන්ගේ මානව සම්පත් කළමනාකරණ

කටයුතු නිසි පිඳි ඉටු නොවන අතර එයට එක් හේතුවක් වන්නේ ඔවුන්ගේ කටයුතු අධීක්ෂණය කරන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් හට ඒ සඳහා අවශ්‍ය දැනුමක් / පුහුණුවක් හා කුසලතාවයක් නොමැතිකම වේ.

සාමාන්‍යයෙන් මිගමුව මහානගර සභාව විසින් කාන්තා කම්කරුවන් බරවැඩ වශයෙන් සලකන, වාහනවලට කසළ පැටවීම හා බැම, යන්ත්‍ර සුනු ක්‍රියාකරවීම සහ කසළ එකතුකරන වාහන මත නැගී ගමන් කිරීම ඇතුළු කටයුතු වල යොදවන්නේ නැත:

කෙසේ නමුත් කොන්ත්‍රාත් පදනමෙන් සේවයෙහි යොදවා ඇති සහ පිරිමි පාර්ශවයේ සේවකයින් හට මෙන් සමාන ලෙස වැටුප් ගෙවනු ලබන අතර අනෙකුත් සේවක ප්‍රතිලාභ සියල්ලම ස්ත්‍රී පුරුෂ හේදයකින් තොරව ඔවුන්ට හිමිවේ. කෙසේ නමුත් මිගමුව මහානගර සභාවේ සනීපරක්ෂක සේවකයින් හා සම්බන්ධව මානව සම්පත් කළමනාකරණය ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතී. එයට ප්‍රධානතම හේතුව වන්නේ වැඩපරීක්ෂකවරුන් හට ඒ පිළිබඳව නිසි පුහුණුවක් හා කුසලතාවයක් නොමැතිකමයි.

ඉහත කරුණු හා සම්බන්ධව හඳුනාගෙන ඇති විශේෂ ගැටලු පහත පරිදි වේ.

- කම්කරුවන් කළමනාකරණය කිරීමේ දුර්වලතාවය, එම නිසා දෛනිකව 15%-20% ක සේවක සංඛ්‍යාවක් සේවයට වාර්තා නොකිරීම වාර්තා වේ. සමහර කම්කරුවන් අයහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්ව යටතේ මෙන්ම තවත් අය මත්පැන් පානය කර සේවයට වාර්තා කිරීම
- කසළ එකතු කරන කම්කරුවන් සඳහා අවම වැටුපක් ගෙවන අතර ඔවුන් හට ඇත්තේ අවම දිරිගැන්වීමකි. ඒ අනුව අවශ්‍ය සේවකයින් බඳවා ගැනීම ගැටලුවක් වී ඇත.
- දැනින් සිදු කරන කසළ එකතු කිරීමේ හා වෙන් කිරීමේ කටයුතු නිසා අදාළ කම්කරුවන් හට සෞඛ්‍ය ගැටලු ඇති වීමේ දඩ් අවධානමක් පවතී.
- මත්ස්‍ය අස්වැන්න හොඳින් ලැබෙන කාල වලදී පුරුෂ පක්ෂයේ කම්කරුවන් සේවයට වාර්තාකිරීම ඉතා පහළ මට්ටමක පවතී. ඒයට හේතුව ඔවුන්හට ධීවර කර්මන්තයෙන් සහ ලෙල්ලමේ වැඩකටයුතු කිරීමෙන් විශාල දෛනික වැටුපක් ලබාගත හැකි වීමයි.
- එමෙන්ම කාන්තා පාර්ශවයේ කම්කරුවන් බොහෝ දෙනෙකු ආගමික උත්සව සමයේ සහ අලුත් අවුරුදු සමයේ දී සේවයට වර්තා කිරීම නොකරයි. එයට ප්‍රධානතම හේතුව ඔවුන් හට ඇති පවුලේ වගකීම් මෙන්ම තමන් අවට ප්‍රජාවගේ කටයුතු සඳහා කාලය යෙදවීමයි.

3.4.6 කසළ කළමනාකරණය සඳහා දිගුකාලීන ප්‍රවේශයක් නොමැතිකම

වර්තමානය විට මිගමුව මහා නගර සභාවට තම ප්‍රදේශය තුළ කසළ කළමනාකරණය කර ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව දිගු කාලීන සැලැස්මක් හෝ ප්‍රවේශයක් නොමැති බව

පෙනේ. මහජන ඡන්දයෙන් මහා නගර සභාවට තේරී පත් වී ඇති නියෝජිත මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන වගකීම ලෙස නගරයේ විධිමත් කසළ කළමනාකරණ කටයුතු පවත්වාගෙන යා යුතු නමුත් දැනට කවුන්සිලය විසින් සිදු කරන්නේ හදිසි ගිනි නිවීමේ කාර්යය වැනි ක්‍රියාවකි. එනම් දෛනිකව කසළ එකතු කිරීම හා අවසන් බැහැරලීමට අදාළව එදිනෙදා පැන නගින ගැටලු සඳහා විසඳුම් සෙවීම පමණි. මහා නගර සභාවේ නායකත්වය විසින් තම නගරයේ කසළ ගැටලුව විසඳා ගැනීම සඳහා ඉතා ඉහළ මට්ටමේ උනන්දුවක් හා කැපවීමක් ප්‍රදර්ශනය කළත් දිගු කාලීන දර්ශනයක් හා ප්‍රවේශයක් සහිතව කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම හා කුසලතාවය ප්‍රමාණවත් නොවන බව ද පැහැදිලිව පෙනේ.

3.4.7.එලදයි කසළ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කර ගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බාධාවක් ව පවත්නා දුර්වල ආයතනික ධාරිතාව

දැනට මිගමුව මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණය සඳහා වූ වගකීම පැවරී ඇත්තේ එහි මහජන සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවට වන අතර එහි ප්‍රධානී සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී තැන වේ. කසළ කළමනාකරණ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක විසින් සිදු කරනු ලබයි. ඔහු යටතේ කසළ එකතු කිරීම, ප්‍රවාහනය කිරීම ඇතුළු සියලු කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා 400 ක් පමණ වූ කාර්යය මණ්ඩලයක් සේවය කරනු ලැබේ. මෙම ක්‍රියාදාමය තුළ කසළ කළමනාකරණයට අදාළව හඳුනාගනු ලැබූ විශේෂිත ගැටලු සමහරක් පහත සඳහන් කර ඇත.

- වර්තමාන මහා නගර සභා කළමනාකරණ ව්‍යුහය තුළ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට හිමි විශේෂිත තත්ත්වය අන්තර්ගත කර නොමැත.
- ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව නිශ්චිතව නම් කර නොමැතිකම. එයට හේතුවක් ලෙස මෙම විෂය පථය සම්මත වෘත්තීය කාණ්ඩයකට නොගැනෙන නිසා විය හැකිය. එබැවින් දැනට මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වැනි තනි පුද්ගලයෙකු හට සංකීර්ණ වගකීමක් පවරා ඇත.
- අවිධිමත් ලෙස කසළ හසුරුවාලීමේ ක්‍රමවේදයන් සහ උපකරණ භාවිත කිරීම නිසා ඒ සඳහා යොදවා ඇති කම්කරුවන් හට අවදානම් සහිත කාර්යයන්හි යෙදීමට සිදු වීම.
- කසළ කළමනාකරණය සහ ප්‍රතිවක්‍රියකරණ කටයුතු සිදුවන ආකාරය නිසි පරිදි පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් නොමැතිකම

3.4.8.අකාර්යක්ෂම මූල්‍ය සැලසුම් සහ කසළ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැතිකම

පසුගිය වසර තුනක කාලය තුළ මහා නගර සභාවට ලැබෙන වාර්ෂික ආදායමෙන් 17%-24% පමණ මුදලක් සහ මධ්‍යම රජයෙන් ලැබෙන රුපියල් මිලියන 20 ක් පමණ ද යොදවා ඇත්තේ මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණය සඳහා යොදවා සිටි ස්ථිර සේවකයන්ගේ වැටුප් ගෙවීම සඳහායි.

ඒ අනුව වසරකට දළ වශයෙන් රුපියල් මිලියන 110 ක් පමණ වැය කර ඇත. මහා නගරසභා ආදායම් හරහා බොහෝ දුරට මාසිකව සිදුවන පුනරාවර්තන වියදම් ආවරණය කරන අතර ප්‍රාග්ධන ආයෝජන සඳහා එකී මුදල් ප්‍රමාණවත් නොවන බව පෙනී ගොස් ඇත.

මෙම තත්ත්වය යටතේ මධ්‍යම රජය විසින් ස්ථිර කාර්යය මණ්ඩල වැටුප් සඳහා ලබා දෙන මුදල් ප්‍රමාණය අවම වුවහොත් එය කසළ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ කාර්ය සාධනයට සෘජුවම බලපානු ඇත. මහා නගර සභාව විසින් අනුගමනය කරනු ලබන ගිණුම් ක්‍රියාවලිය, දත්ත එකතු කිරීම සහ දත්ත කළමනාකරණය හරහා සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට සහාය වශයෙන් ම සිදු කරන වියදම නිසි පරිදි ගණනය කළ නොහැකි වන අතර ඒ නිසා කාර්යක්ෂම කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ නිවැරදි ආදායම් / වියදම් ඇස්තමේන්තුවක් සකස් කිරීම ඉතා ගැටලුකාරී කාර්යයක් බවට පත්ව තිබේ.

3.4.9. කළමනාකරණය සඳහා පවතින නීතිමය පරිසරයේ දුර්වලතා

මීගමුව මහා නගර සභාවට අදාළ ආඥා පනත යටතේ කසළ කළමනාකරණය සඳහා ලැබී ඇති අධිකාරී බලය බලාත්මකකිරීම සඳහා නිසියාකාර ප්‍රතිපත්ති හා රෙගුලාසි හඳුන්වා දිය යුතු බව ඉතා පැහැදිලිය. යහපත් කසළ කළමනාකරණයක් සඳහා මහා නගර සභාව විසින් අවශ්‍ය අතුරු නීති (by laws) කෙටුම්පත් කර, ඒවා කවුන්සිලයෙන් අනුමත කරගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීම ඉතා වැදගත් පළමු පියවර ලෙස හැඳින්විය හැකිය. එමෙන්ම දැනට බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය විසින් බස්නාහිර පළාත සඳහා සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ නීති මාලාවක් පනවා ඇති අතර, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට අමතරව මීගමුව මහා නගර සභාවේ පවතින විශේෂිත ගැටලු සඳහා සුදුසු අතුරු නීති මහා නගර සභාව විසින් නිර්මාණය කර සම්මත කර ගැනීමේ හැකියාව පවතී. දැනට පවතින තත්ත්වය අනුව පහත සඳහන් අතුරු නීති මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් හඳුන්වා දිය හැකිය.

- මහා නගර සභාව සහ පුරවැසියන් අතර කසළ කළමනාකරණයට අදාළ බැඳීම් වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා හරිත කමිටු සංකල්පය හඳුන්වා දී ශක්තිමත් කිරීමේ අතුරු නීති.
- මීගමුව නගරයේ මෙන්ම ඊට අනුබද්ධ කර ඇති අනිකුත් කලාපයන්හි මහා ලෙස කසළ කළමනාකරණය කිරීමේ අතුරු නීති.
- කසළ උත්පාදනය වන ස්ථානයේ දීම වර්ගීකරණය කිරීම තුළින් සම්පත් ප්‍රතිසාධනය දිරිමත් කිරීම සහ ප්‍රතිචක්‍රියකරණයට උනන්දු කිරීම සඳහා අතුරු නීති.
- විධිමත් කසළ කළමනාකරණයක් සඳහා නව ඉදිකිරීම් වලදී අවශ්‍ය නීති රෙගුලාසි හඳුන්වාදීම.
- ජාතික මට්ටමේ, පළාත් මට්ටමේ සහ පළාත්පාලන ආයතන මට්ටමේ පාර්ශවකරුවන් සමග ඒකාබද්ධව කටයුතු කිරීමේ අතුරු නීති.

3.4.10 පුරවැසියන් සහ ආයතන විසින් අවිධිමත් ලෙස සිදු කරනු ලබන කසළ කළමනාකරණ කටයුතු

නගරයේ පුරවැසියන් බොහෝ දෙනෙකු විසින් නීත්‍යානුකූල නොවන පරිදි කසළ බැහැර කිරීම මෙන් ම කසළ දිරන සහ නොදිරන ලෙස වර්ගීකරණය කිරීම සිදු නොකරයි. එබැවින් කසළ එකතු කිරීම සහ ප්‍රවාහනය කිරීම ඉතා ම දුෂ්කර කටයුත්තක් බවට පත්ව තිබේ.

ළමා පරපුරට හා තරුණයින් හට පාසල් අධ්‍යාපනය තුළින් කසළ වෙන් කිරීම සහ විධිමත් කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව යම්කිසි අධ්‍යාපනයක් ලැබුණ ද, පොදුවේ ගත් විට ප්‍රජාවේ බොහෝ දෙනෙකුට එකී අංගයන් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් දැනුවත්කමක් නොමැති බව පෙනේ. එබැවින් සාමාන්‍ය ප්‍රජාව සඳහා ඉතා ඵලදායී අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය කරුණකි. ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම හා සම්බන්ධයෙන් හඳුනාගනු ලැබූ සමහර වැදගත් කරුණු පහත පරිදි වේ.

- ගෙවතු ආශ්‍රිතව හා නේවාසිකව උත්පාදනය වන කසළ විශාල ප්‍රමාණයක් අසල ඇති මාර්ග දෙපස හෝ හිස් ඉඩම්වලට බැහැර කිරීම බහුලව දකගත හැකිය. තවද ජනතාව විසින් තම ගෙවත්ත තුළ හෝ ඒ අවට කසළ පිළිස්සීම සිදු කරනු ලබයි.
- මීගමුව නගරයට සම්පතක් වූ කළපුව සහ මුහුද අනවසරයෙන් සිදු කරන කුණු කසළ බැහැර කිරීම නිසා බොහෝ සේ අපවිත්‍ර වී ඇත.
- කාණු පද්ධතිය තුළ ගලා යන ජලයට එකතු වන කුණු කසළ නිසා කාණු අවහිර වීම, දුර්ගන්ධය මතු වීම, මැසි මදුරුවන් සහ අනෙකුත් කෘමි සතුන් බෝ වීම සඳහා අපවිත්‍ර වූ කාණු පද්ධතිය දයක වීම
- නේවාසික කලාපවලින් පරිබාහිර ස්ථානවලින් ද ජනිත වන කසළ බොහෝ විට මාර්ග දෙපස හෝ අවට ප්‍රදේශයට අවිධිමත්ව බැහැර කිරීම. එමගින් අවට පරිසරය අපවිත්‍රවීම හා දූෂණය වීම.
- කසළ එකතු කරන වාහන අදාළ ප්‍රදේශයෙන්/ මාර්ග යෙන් නික්ම ගිය පසු විවිධ ස්ථානවලින් කසළ ගෙනවිත් මාර්ගයට බැහැර කිරීම
- සුසාන භූමි, වෙරළ තීරය හෝ මුහුදට කසළ බැහැර කිරීම ද ජනතාව විසින් සිදු කරයි.
- අයාලේ යන සුනඛයින් විසින් ද බොහෝ විට නගරයේ විවිධ ස්ථානවල කසළ විසුරුවා හැරීම සිදු කරයි.
- නගර වාසීන් විසින් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වෙත ඉල්ලීම් කරමින් පොදු කසළ භාජන ස්ථාපිත කිරීම සඳහා දැනුම් දී ඇත.
- මස් කඩ වෙළෙඳුන් සහ ඝාතකාගාර පවත්වාගෙන යන්නන් විසින් ද සමහර විට අපද්‍රව්‍ය පිරවූ මලු මහ මග අයින් දමා යෑම දකගත හැකිය.

- ඇල මාර්ග හා කළපුව හරහා මුහුදට ගලා ගෙන යන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අධික බැවින් කඩොලාන ශාක වදවීමේ තර්ජනයට ද මුහුණ දී ඇත.
- ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළ හැකි විශාල අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් බිම් පිරවුම් භූමියෙහි දිරන කසළ සමග මිශ්‍ර වී අපතේ යාම දැකගත හැකිය. එයට ප්‍රධාන හේතුව ඒවා ජනනය වන ස්ථානයේ දී ම වර්ගීකරණය නොකිරීමයි.

3.4.11.යහපත් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් පිළිබඳව නගරවාසීන් තුළ ඇති නොදැනුවත්කම

නගරයේ කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයෙහි ඇති දුර්වලතා හඳුනාගැනීමට අදාළව සිදු කරන ලද අධ්‍යයනයකට අනුව නගරවාසීන් බොහෝ දෙනෙකු තුළ ඇති නොදැනුවත්භාවය නිසා අවිධිමත් ලෙස කසළ බැහැර කිරීම සිදු කරන බව පෙනේ. ඒවා සම්බන්ධව හඳුනාගනු ලැබූ විශේෂිත කරුණු පහත දක්වා ඇත.

- කසළ එකතු කිරීම පෙරවරුවේ සිදු කරන නමුත් බොහෝ නගර වාසීන් පවසන්නේ ඔවුන්ගේ ප්‍රදේශයට ට්‍රැක්ටරය පැමිණීම පිළිබඳව ඔවුන් නොදන්නා බවයි. හේතුව ලෙස ඔවුන් දැක්වෙන්නේ එකී ට්‍රැක්ටර්වල නළාවක් හෝ වෙනත් සංඥාවක් සවිකර නොමැතිකමයි. එබැවින් ජනතාව විසින් අදාළ ට්‍රැක්ටර රථවලට එවැනි නළා / සංඥා ක්‍රමයක් හඳුන්වාදීම සුදුසු බවට ඉල්ලීම් කර ඇත.
- ජනතාව වෙළෙඳ පොළට ගොස් ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමේදී බොහෝ ලෙස පොලිතින් බැග් ලැබීම.
- කාර්යකෂම කසළ කළමනාකරණ සේවයක් ලබාදීම සඳහා මහානගර සභාවට ජනතාවගෙන් ලැබෙන සහයෝගය, මෙන්ම සහභාගීත්වය ද ඉතා දුර්වල මට්ටමක පවතී. එයට ප්‍රධාන හේතුව මෙම ගැටලුව පිළිබඳව ජනතාව සතු පහළ මට්ටමේ දැනුවත් භාවය වේ.
- පුහුණු වැඩමුළු ආදිය සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දුර්වලතා, විශේෂයෙන් ම වැඩිහිටියන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීමේ ක්‍රමවේදයේ අඩුපාඩුකම.
- ප්‍රජාව පුහුණු කිරීම සහ දැනුවත් කිරීම සඳහා සකස් කරනු ලබන මෙවලම් නිසි පරිදි සැලසුම් ර නොමැතිකම සහ ප්‍රමාණවත් තොරතුරු අඩංගු නොකිරීම
- තොරතුරු සන්නිවේදනයේදී විද්‍යුත් මාධ්‍ය භාවිතය ඉතාම අඩුවෙන් සිදු කිරීම.
- පවත්වනු ලබන පුහුණු වැඩමුළු පිළිබඳව නිසි පරිදි වාර්තා හා තොරතුරු සකස්කර නොතිබීම.

4. පෙරට ගමන් කිරීම : කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය

4.1. කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම නිර්මාණය කිරීම

කසළ කළමනාකරණයට අදාළව ඉහත සඳහන් කරන ලද අභියෝග ජයගැනීම සඳහා මීගමුව මහා නගර සභාව විසින් කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයක් සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් 2020-2030 කාලය සඳහා නිර්මාණය කරන ලදී. එමගින් මීගමුව නගරය සඳහා මූල්‍යමය වශයෙන් තිරසර පරිසර හිතවාදී සහ සම්පත් ප්‍රතිභාවිතය තහවුරු කරන කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම අපේක්ෂාවයි. මෙම උපාය මාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ 2020-2022 සඳහා වූ කෙටි කාලීන ඉලක්ක, 2023-2025 සඳහා මධ්‍ය කාලීන ඉලක්ක සහ 2026 - 2030 සඳහා දිගු කාලීන ඉලක්ක අත්කර ගැනීමට සැලසුම් කර ඇත. ඊට අමතරව මේ යටතේ සිදුකරන ලද කඩිනම් අධ්‍යයනයන් වැඩිමුළු හා රැස්වීම් හරහා ලබාගත් තොරතුරු පදනම් කරගෙන පුළුල් ක්‍රියාකාරකම් ලැයිස්තුවක් සහ පැහැදිලි අරමුණු සහිතව සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දිශානතිය පැහැදිලිව හඳුනාගෙන ඇත.

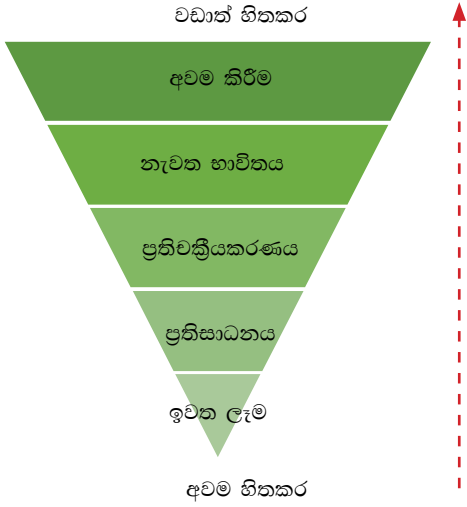
4.2. මෙහෙයුම් මූලධර්ම

මෙම සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය පදනම්වී ඇත්තේ ප්‍රායෝගිකව තහවුරු කර ඇති නව සංකල්ප සහ මූලධර්ම මත වේ. ඒ අනුව නව උපාය මාර්ගයෙහි මෙහෙයුම් මූලධර්ම සහ පදනම ලෙස පහත සඳහන් අංශයන් පාදක කර ගන්නා ලදී.

4.2.1. කසළ කළමනාකරණ දුරාවලිය

මෙහි පහත රූප සටහන අංක 9 හි සඳහන් කසළ කළමනාකරණ දුරාවලිය 3R සංකල්පය එනම්, කසළ අවම කිරීම, නැවත භාවිතය හා ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ලොව පුරා පුළුල් ලෙස භාවිත කරන ලද මූලධර්මයකි. ඒ අනුව එකී දුරාවලිය අනුව යමින් කසළ ජනනය/ උත්පාදනය වීම පළමුව අවම කිරීම, සහ ඊළඟට උත්පාදනය වන ප්‍රමාණය අවම කිරීමට ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අවසන් වශයෙන් අවධානය යොමු වන්නේ අවසන් බැහැර කිරීමටයි. එනමුත් අවසන් බැහැර ලීමට පෙර, ඊට කළින් සඳහන් කරන ලද පියවරයන් දෙක කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම මූලිකව සිදු කරයි.

වර්තමානයේ දී මෙම දුරාවලි සටහනෙහි අවම හිතකර දිශාවෙහි ඇති අංශ තුන මීගමුව මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය තුළ ප්‍රකටව භාවිත වන බව පෙනේ. උදා: මාසිකව එකතු කරනු ලබන කසළ ප්‍රමාණයෙන් 80% ක් පමණ එනම් මෙ. ටො. 1500 ක් 2000 ක් පමණ කිසිදු සම්පත් ප්‍රතිභාවිතයකින් තොරව බිම් පිරවුමට බැහැර කරනු ලබයි.

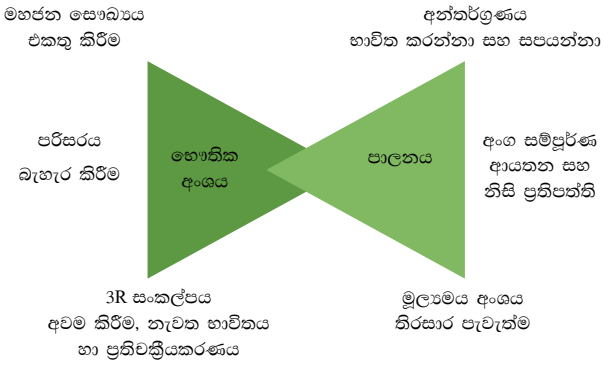

රූප සටහන 9 : කසළ කළමනාකරණ දුරාවලිය
මූලාශ්‍රය : යූ. එන්. ඊ. පී. (2011)

එම නිසා මීගමුව මහා නගර සභාව සඳහා වූ මෙම කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය හරහා ඉහත විස්තර කර ඇති කසළ කළමනාකරණ දුරාවලිය අනුගමනය කිරීම තුළින් එකී ක්‍රියාවලිය නිසි ලෙස සැලසුම් කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට වග බලාගත යුතුය.

4.2.2. කසළ කළමනාකරණයට අදාළ භෞතික අංශය සහ පාලන අංශය පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව ජනාවාස වැඩසටහන : UN - habitat) විසින් ද්වි ක්‍රිකෝණික විශ්ලේෂණ රාමුවක් භාවිත කරමින් ලොව පුරා පිහිටි නගර සඳහා ඒකාබද්ධ තිරසර කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය විග්‍රහ කරයි. මෙම විශ්ලේෂණ රාමුව යටතේ කසළ සැකසීම හා පිළියම් යෙදීමට අමතරව කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට වඩාත් බලපෑම් කරන 'පාලනය' යන සංකල්පය ද විග්‍රහ කර ඇත. ඒ අනුව යෝජිත උපාය මාර්ගය යටතේ ද භෞතික හා පාලන අංශයන්ට අදාළව පහත සඳහන් විශේෂිත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත.

රූප සටහන 10 : කසළ කළමනාකරණයට අදාළ භෞතික හා පාලන අංශයන්
මූලාශ්‍රය : ඒ. සෙවින්බර්ග් සහ තෙකුන් අය, 2010

වගු අංක 4 : කසළ කළමනාකරණයට අදාළ භෞතික හා පාලන අංශයන්ට අදාළ අනුකොටස්

භෞතික අංශය	පාලන අංශය
<ul style="list-style-type: none"> අප ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ සේවය මහජන සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා තීරණාත්මකව බලපාන සාධකයකි. පාරිසරික සංවේදී බව තහවුරු කිරීම උදෙසා පරිසර හිතවාදී කසළ බැහැර කිරීමේ ක්‍රම භාවිතය. ඝන අපද්‍රව්‍ය ධුරාවලිය හරහා කසළ වල ඇති ආර්ථික වටිනාකම මෙන්ම සම්පත් වල උභයතාවය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> සේවා සපයන්නන් සහ සේවා ලබන්නන් යන දෙපාර්ශවයම අන්තර්ගත කිරීම. කසළ කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයෙහි නියැලී සිටින ආයතනයන්ගේ මූල්‍යමය කිරිසාර භාවය තහවුරු කිරීම. පරිපූර්ණ ආයතන සහ දුරදක්නා ප්‍රතිපත්ති

4.2.3 පළාත්පාලන ආයතනයේ හැකියාවන් උපරිම මට්ටමට ගෙන ඒම

ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් මහජනතාවගේ සෞඛ්‍ය හා සුඛ විහරණය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පවත්නා නීති යටතේ නීතිමය අධිකාරී බලයක් ලැබී ඇත. ඒ අනුව ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේ බලය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මකවන 341 ක් පමණ වූ සියලු ම පළාත් පාලන ආයතනවලට පැවරී ඇති අතර එක් වගකීම ඒ අනුව ඉටු කරනු ලබයි. කෙසේ නමුත් එක් එක් පළාත් පාලන ආයතන විසින් එකතු කරනු ලබන කසළ ප්‍රමාණය විවිධ හේතු නිසා වෙනස් වේ. වර්තමානයේ දී ශ්‍රී ලංකාව තුළ බල පැවැත්වෙන පළාත් සභාවලට බලය බෙදහැරීමේ ක්‍රමවේදය තුළ පළාත් පාලන ආයතනවල වැදගත්කම අවතක්සේරුවකට ලක්ව ඇති අතර, මීගමුව නගරය සඳහා ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය සකස්කිරීමේදී මධ්‍යම රජයේ ප්‍රතිපත්තිවලට එයින් බලපෑමක් සිදු නොවන පදනම මත පිහිටා කටයුතු කර ඇත. මෙම අංශයට අදාළව සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත විස්තර කර ඇත.

- මහා නගර සභාවේ දේශපාලන නායකත්වය මේ සඳහා සහභාගී කරවා ගැනීම : කසළ කළමනාකරණයට අදාළව ඔවුන් වෙත පැවරී ඇති නීතිමය වගකීම පිළිගැනීම සහ බහු පාර්ශවික මැදිහත්වීමකදී ඔවුන්ගේ වැදගත්කම ඉස්මතු කර පෙන්වීම.
- මීගමුව මහානගර සභාවේ ආදායම එලදයි ලෙස කසළ කළමනාකරණය සඳහා යෙදවීම වෙනුවෙන් පසුගිය වර්ෂවලදී එකී ආදායම් වැයකර ඇති ආකාරය විශ්ලේෂණය කර නිවැරදි තීරණ ගැනීම. එවැනි වියදම් විශ්ලේෂණයක් තුළින් මහා නගර සභාවේ දේශපාලන අධිකාරිය දැනුවත්කර යෝජිත ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා වියදම් වෙන් කිරීම සිදු කළ යුතුව ඇත.
- පළාත් මට්ටමේ ආයතන ගත් කල, බස්නාහිර පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නගරයේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව මග පෙන්වීම සහ සුපරික්ෂණය හරහා විශාල වගකීමක් ඉටු කරනු ලබයි. එබැවින් අදාළ පළාත් මට්ටමේ රාජ්‍ය ආයතන නිලධාරීන්ගේ සහභාගිත්වය යෝජිත

උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තීරණාත්මක සාධකයක් වනු ඇත.

4.2.4 සහයෝගයෙන් කටයුතු කළ හැකි පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධකරගැනීම

මෙම උපාය මාර්ග සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී ජාතික මට්ටමේ, පළාත් මට්ටමේ සහ ප්‍රාදේශීය මට්ටමේ අදාළ පාර්ශවකරුවන් සහභාගී කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එකී පාර්ශවකරුවන්ගේ භූමිකාව හා වගකීම් පැහැදිලිව නිර්වචනය කර ගත යුතුව ඇත. එකී අවශ්‍යතාවය මනාව හඳුනා ගනිමින් මෙම උපාය මාර්ගය සැලසුම් කිරීමේ අවධියේ සිට අදාළ සියලු ම පාර්ශවකරුවන්, ප්‍රජා නායකයින්ද ඇතුළුව එකී කාර්යය සඳහා සහභාගී කර ගන්නා ලදී. ඒ අනුව උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්මේදී එකී පාර්ශවකරුවන් වෙත පැහැදිලිව ඔවුන්ගේ භූමිකාව සහ වගකීම් පැවරීමට කටයුතු කරනු ඇත. තවද මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ විශේෂයෙන් ම පුද්ගලික අංශයේ සක්‍රීය සහභාගිත්වය තහවුරු කිරීමට මහා නගර සභාව කටයුතු කළ යුතුව ඇත. එහිදී සංචාරක අංශයේ, හෝටල් හිමියන්, සංචාරක මගපෙන්වන්නන් හට මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට සක්‍රීය දායකත්වයක් ලබා දිය හැකි වන අතර ඒ තුළින් සංචාරකයින් හට ආකර්ෂණීය පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට හැකියාව තිබේ.

වඩාත් ප්‍රායෝගික කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයක් සහ ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීමේ දී කාන්තා සහභාගිත්වය ඉතාම තීරණාත්මක බැවින්, එම ක්‍රියාවලින් තුළ කාන්තාවන් සහභාගී කරවා ගැනීම ඉතාම වැදගත් කොට සලකා ලදී.

5. උපායමාර්ගික අපේක්ෂාවන්, අරමුණු හා ඉලක්ක තීරණය කිරීම : කසළින් තොර නගරයක් කරා පියමං කිරීම

5.1. දැක්ම

මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික සැලැස්මට අදාළ දැක්ම හා මෙහෙවර පාඨය පහත පරිදි වේ.

පිටිකුරු පරිසරයක් - සෞඛ්‍ය සම්පන්න හරිත නගරයක්

5.2 මෙහෙවර පාඨය

මීගමුව නගරයේ ඓතිහාසික වටිනාකම් සහ ස්වභාවික පරිසරයේ අලංකාරය සුරක්ෂා කරමින් නගරවාසී ජනතාවට අගනා සේවයක් ලබාදීම සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය කසළ කළමනාකරණ ක්‍රම විධි අනුගමනය කරමින්, ජනතාව මෙහෙයවීම සහ ජනතාවගේ සහභාගීත්වය පවත්වා නීති රෙගුලාසි අනුව තහවුරු කිරීම.

5.3 අපේක්ෂාවන්

මෙම වාර්තාවේ අංක 3.4 පරිච්ඡේදයන්හි විස්තර කරන ලද ප්‍රධාන අභියෝගයන් ජයගැනීම සඳහා යෝජිත කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම තුළින් අත්කර ගැනීමට පෙළගස්වා ඇති අපේක්ෂාවන් පහත පරිදි වේ.

- අරමුණ 1 : සියලු ම වර්ගයේ කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාදාමය ප්‍රවර්ධනය කරමින් නගරයේ හරිත ආවරණය ආරක්ෂා කිරීම සහ පවිත්‍රතාවය ආරක්ෂා කිරීම
- අරමුණ 2 : නගරය තුළ ජනිත වන සියලු ම සහ අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී සහ සමාජය විසින් පිළිගන්නා ක්‍රමවේදයකට අනුව බැහැර කිරීම
- අරමුණ 3 : 3R සංකල්පය නගරය පුරා ප්‍රචලිත කරමින්, නගරයෙහි උත්පාදනය වන කසළවලින් උපරිම ලෙස සම්පත් ප්‍රතිභාවිතය / උකහා ගැනීම තහවුරු කිරීම
- අරමුණ 4 : නගරවාසී ජනතාව වෙත පහසුවෙන් ළඟාවීමට හැකිවන පරිදි දැනුවත් කිරීමේ හා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වමින් කාර්යක්ෂම කසළ කළමනාකරණයක් සඳහා පුරවැසි සහභාගීත්වය තහවුරු කිරීම
- අරමුණ 5 : මීගමුව මහා නගර සභාවේ මූල්‍ය තිරසර භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ඵලදායී ලෙස කසළ කළමනාකරණය කිරීමට කටයුතු සිදුකිරීම
- අරමුණ 6 : වඩාත් යෝග්‍ය නීති රෙගුලාසි හඳුන්වා දෙමින් මහා නගර සභාවේ ආයතනික හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කර නීති පරිදි කසළ කළමනාකරණය සිදු කිරීම

මීගමුව මහා නගර සභාවේ යෝජිත සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ග සැලැස්ම යටතේ හඳුනාගෙන ඇති ක්‍රියාකාරකම් ඉහත සඳහන් අරමුණු හයට අදාළ තේමාවන් යටතේ පෙළගස්වා ඇත. එලෙස පෙළගස්වා ඇති ක්‍රියාකාරකම් නගරයෙහි සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා තීරණාත්මක සාධක ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. යෝජිත උපාය මාර්ගික සැලැස්මෙහි එලෙස හඳුනා ගන්නා ලද ප්‍රධාන මැදිහත්වීම් ක්ෂේත්‍ර හය පහත විස්තර කර ඇත.

5.4 ඉලක්ක

මීගමුව මහා නගර සභාව සඳහා සකස් කර ඇති සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ උපාය මාර්ගික සැලැස්ම තුළින් එහි අරමුණු ළඟා කර ගැනීම සඳහා 2020-2030 කාලය සඳහා පහත සඳහන් ඉලක්ක තුළින් අරමුණු කරගෙන ඇත. අදාළ කාල රාමුව තීරණය කිරීමේ තාර්කික පසුබිම පරිච්ඡේද 5.5.1 හි සඳහන් කර ඇත.

රූප සටහන 11 : උපාය මාර්ගික සැලැස්ම සකස් කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගත් සයවැදූරුම් ආධාරක

වගු අංක 5 : සෑම අරමුණක් යටතේ 2020 - 2030 කාලය තුළදී ළඟා කරගත යුතු ඉලක්ක.

අරමුණු	අවසන් ඉලක්කය	ඉලක්ක		
		කෙටි කාලීන 2020-2022	මධ්‍ය කාලීන 2023-2025	දිගු කාලීන 2026-2030
1. සියලුම වර්ගයේ කසළ එක කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කරමින් නගරයේ හරිත ආවරණය, පවිත්‍රතාවය මෙන්ම ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ආරක්ෂා කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> කසළ ජනනය වන ස්ථානයේදීම වර්ගීකරණය කිරීම 100% නගරයේ කසළ එකතු කිරීම 100% ක් ආවරණය කිරීම දිළිඳු සහ ආන්තික ප්‍රජාව ඇතුළුව 	කොට්ඨාශ 3 70%	කොට්ඨාශ 15 90%	කොට්ඨාශ 29 100%
2. නගරය තුළ උත්පාදනය වන සියලුම සහ අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී සහ සමාජය විසින් පිළිගන්නා ක්‍රමවේදයකට අනුව බැහැර කිරීම තුළින් පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සහ කාලගුණික විපර්යාස අවම කිරීමට දයක වීම	<ul style="list-style-type: none"> එකතු කරන ලද කසළ 100% ආරක්ෂාකාරී ලෙස බැහැර කිරීම. විවෘත භූමි තුළ කසළ බැහැර කිරීම සහ කසළ පිළිස්සීම 100%කින් නැවැත්වීම. 	කොට්ඨාශ 3 කොට්ඨාශ 3	කොට්ඨාශ 15 කොට්ඨාශ 15	කොට්ඨාශ 29 කොට්ඨාශ 29
3. 3R සංකල්පය ප්‍රවලිත කරමින්, නගරය පුරා ජනනය වන කසළවලින් උපරිම ලෙස සම්පත් ප්‍රතිභාවිතය තහවුරු කර ගැනීම	<ul style="list-style-type: none"> දිරාපත්වන / කාබනික අපද්‍රව්‍යවලින් සහ වියළි අපද්‍රව්‍යවලින් 100%ක් ම සම්පත් උකහා ගැනීම / ප්‍රතිභාවිතය 	35% (කාබනික අප ද්‍රව්‍ය 15% ප්‍රතිවක්‍රියකරණ අප ද්‍රව්‍ය 20%)	60% (කාබනික අපද්‍රව්‍ය 35% ප්‍රතිවක්‍රීරණ අපද්‍රව්‍ය 25%	90% (කාබනික අප ද්‍රව්‍ය 60% ප්‍රතිවක්‍රීකරණ අප ද්‍රව්‍ය 30%)
4. කසළ ජනනය වලක්වා ගැනීම සහ ඵලදායී කසළ කළමනාකරණයන් සඳහා පුරවැසියන්ගේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය සහතික කිරීම සහ ජනතාව තුළට කාවදින වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සහභාගිත්ව වර්ධනය කිරීමේ අවස්ථා උදාකරදීම.	<ul style="list-style-type: none"> කසළ කළමනාකරණය සඳහා පුරවැසියන් උපරිම ලෙස සම්බන්ධ කර ගැනීම. නගරය තුළ එකතු කරනු ලබන කසළ ප්‍රමාණය 2030 වන විට උපරිම ලෙස අඩු කර ගැනීමට කටයුතු කිරීම (පදනම් වර්ෂය 2020 වේ) කසළ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ අපරාධ බිංදුව මට්ටම කොට්ඨාශයේ, 2020 පදනම් කරගෙන (නීති විරෝධී කසළ බැහැර කිරීම ආදිය) 	50% 10% 50%	80% 15% 75%	100% 25% 100%

<p>5. මිගමුව මහානගර සභාවේ මූල්‍ය තිරසර භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ඵලදායී ලෙස කසළ කළමනාකරණය කිරීමට කටයුතු කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> කසළ එකතු කිරීමේ ඒකක මිල අවම වශයෙන් 25% කින් පහත හෙළීම 2030 වන ට (පදනම් වර්ෂය 2020) 2030 වන විට කසළ කළමනාකරණයට යන වියදම 50% කින් අවම කිරීම (පදනම් වර්ෂය (2020) “දූෂකයා විසින් ගෙවිය යුතුයි” යන මූලධර්මය සහ නිෂ්පාදිතයා වගකීම දරිය යුතුයි යන මූලධර්ම හඳුන්වාදීම රාජ්‍ය, පෞද්ගලික සහ පුජා හවුල්කාරීත්ව මාදිලි හඳුනාගැනීම 	<p>10%</p> <p>20%</p> <p>විමර්ශන 2</p> <p>මාදිලි 1 යි</p>	<p>15%</p> <p>40%</p> <p>විමර්ශන 5</p> <p>මාදිලි 3 යි</p>	<p>25%</p> <p>50%</p> <p>විමර්ශන 10</p> <p>මාදිලි 6 යි</p>
<p>6. වඩාත් යෝග්‍ය නීති රෙගුලාසි හඳුන්වා දෙමින් මහා නගර සභාවේ ආයතන හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කර නිසි පරිදි කසළ කළමනාකරණය සිදු කිරීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> අවම වශයෙන් අතුරු ව්‍යවස්ථා සහ රෙගුලාසි 10 ක් සම්මත කර ගැනීම අවම වශයෙන් කසළ කළමනාකරණයට අදාළ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති තීරණ 5 ක් ක්‍රියාවට නැංවීම පුරවැසියන්ගෙන් කසළ කළමනාකරණයට අදාළව ලැබෙන පැමිණිලි බිත්දුව දක්වා පහත හෙළීම සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන්ගෙන් ලැබෙන පැමිණිලි බිත්දුව දක්වා පහත හෙළීම 	<p>2</p> <p>1</p> <p>40% කින් අවම කිරීම</p> <p>40 % කින් අවම කිරීම</p>	<p>5</p> <p>3</p> <p>75% කින් අවම කිරීම</p> <p>75 % කින් අවම කිරීම</p>	<p>10</p> <p>5</p> <p>100% කින් අවම කිරීම</p> <p>75 % කින් අවම කිරීම</p>

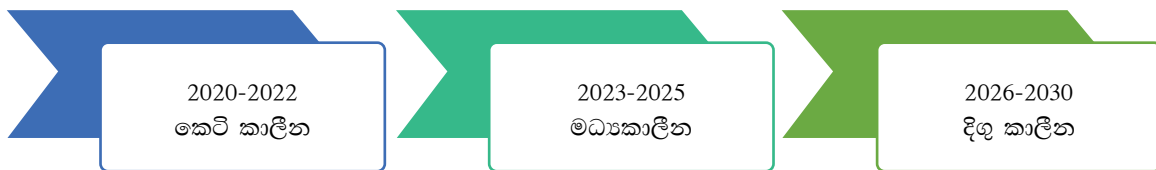
5.5. යෝජන ක්‍රියාකාරකම්

5.5.1 කාල රාමුව හා එහි තාර්කික බව

මිගමුව නගරය සඳහා සකස් කරන ලද කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම් ඒ හා සම්බන්ධ වූ

පාර්ශ්වකරුවන්ගේ එකඟතාවයට අනුව 2020 - 2030 කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත.

යෝජන ක්‍රියාකාරකම් පහත සඳහන් රූප සටහනෙහි දක්වන ආකාරයට කාලරාමු අනුව ලෙස වෙන් කෙරෙනු ඇත.

රූප සටහන 12 : කෙටි කාලීන, මධ්‍ය කාලීන හා දිගු කාලීන උපාය මාර්ගික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කාල රාමුව

යෝජන කාල රාමුව හා එහි තාර්කික බව

- දිගු කාලීන ක්‍රියාකාරකම් අරමුණු කර ඇත්තේ සහ අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය වර්ධනය වීමේ නැඹුරුව සැලකිල්ලට ගෙන වේ. මේ යටතේ නේවාසික ජනගහනය මෙන්ම දෛනිකව නගරයට පැමිණෙන ජනගහනයේ වර්ධනය සහ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් දියත්කර ඇති ව්‍යාපෘතිවල බලපෑම යටතේ වර්ධනය වන ජනගහනය ද සැලකිල්ලට ගෙන ඇත. (නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, 2018)

- බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය විසින් එම පළාත සඳහා සකස් කර ඇති මහා සැලැස්ම වසර 2022 දී අවසන් වීමට නියමිතව ඇත. එම නිසා මිගමුව නගරය සඳහා යෝජනාකර ඇති කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ග සැලැස්ම ඊට සමගාමීව ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය. (මිගමුව මහ නගර සභාව සහ බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය - 2018)
- මිගමුව මහා නගර සභාව සඳහා දැනට තේරී පත් වී ඇති කවුන්සිලයේ නිලකාලය වසර 2022 දී

අවසන්වේ. ඒ අනුව දැනට පවතින කවුන්සිලයට කෙටි කාලීන උපාය මාර්ගික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීමට හැකියාව තිබේ. අනතුරුව 2022 දී පත්වෙන නව කවුන්සිලය විසින් මෙම උපාය මාර්ගික සැලැස්මෙහි මධ්‍යකාලීන හා දිගුකාලීන ක්‍රියාකාරකම් විශ්ලේෂණය කර බලා අවබෝධයක් ලබාගෙන ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කළ හැකිය.

- අනාගතයේදී හඳුනාගනු ලබන නව සංකල්ප හා නිර්මාණ පදනම් කරගෙන මෙම උපාය මාර්ගික සැලැස්මෙහි මධ්‍යකාලීන හා දීර්ඝ කාලීන ක්‍රියාකාරකම් විශ්ලේෂණය කර කෙටිකාලීන ක්‍රියාකාරකම්වලින් අත්කරගනු ලබන ප්‍රගතිය ද සලකා බලා 2022 ට පසුව මෙම උපාය මාර්ගය යාවත්කාලීන කිරීමේ හැකියාව පවතී.
- කසළ කළමනාකරණයට අදාළ තීරණාත්මක ගැටලු විසඳීම තුළින් සාර්ථක ලෙස තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීම සඳහා 2030 වන විට ළඟා විය හැකි බව හඳුනාගෙන ඇත. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 17 න් විශාල ප්‍රමාණයක් කසළ කළමනාකරණය හා සම්බන්ධතාවක් ඇති අතර නිසි කළමනාකාරිත්වයක් තුළින් එකී අරමුණු කරා ළඟා විය හැකිබව පෙනේ. කසළ කළමනාකරණය හා සෘජුවම සම්බන්ධවන තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සමහරක් පහත පරිදි වේ.
 - තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 12 මගින් තිරසර පරිභෝජන රටාවක් ඉලක්ක කරන අතර ඒ යටතේ පරිසර හිතකාමී ලෙස අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම අවධාරණය කරයි.
 - තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 14 මගින් සාගර, මුහුදු හා සාගර සම්පත් ආරක්ෂා කරගෙන තිරසර ආකාරයට භාවිත කිරීම ඉලක්ක කරගෙන ඇත. මෙලෙස සාගර පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කර ගැනීමට නම් නිසි පරිදි කසළ කළමනාකරණය කරමින් සාගර පරිසරයට එකතු වන කසළ අවම කරගත යුතුව ඇත.
 - තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 15 යටතේ සමස්ථ ගෝලීය පරිසර පද්ධතිය සහ වනාන්තර සංරක්ෂණය කර ආරක්ෂා කර ගැනීම ඉලක්ක ගත කර ඇත. මේ යටතේ වනාන්තර විනාශය වළක්වා ගැනීම, පාංශු බාදනය වළක්වා ගැනීම සහ ජෛව විවිධත්වය විනාශ වීමේ තර්ජනයන් අවම කිරීම අපේක්ෂාවයි. මෙම අරමුණු ළඟා කර ගැනීමට නම් අවිධිමත් කසළ කළමනාකරණය තුළින් සිදුවන ගොඩබිම් හා වනාන්තර දූෂණය පිටුදැකිය යුතුව ඇත.
 - තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 3 සහ 13 අවධාරණය කරනු ලබන්නේ යහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්වයන් හා ජීවන පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සහ දේශගුණික විපර්යාස අවම කර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමයි. අවිධිමත් කසළ බැහැරලීම නිසා සිදුවන මිනේන් සහ කාබන්ඩයොක්සයිඩ් වායුව පරිසරයට මුදාහැරීම තුළින් මිනේන් ස්ථරයට හානිවීම නිසා ජීවින්ගේ සෞඛ්‍ය මෙන්ම තිරසර පැවැත්මට බාධා එල්ල වේ.

5.5.2 උපාය මාර්ගික අරමුණු, ප්‍රධාන කාර්යය සහ ක්‍රියාකාරකම්

අරමුණු 1 සියලුම වර්ගයේ කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රවර්ධනය කර නගරයේ හරිතාවරණය ආරක්ෂා කරමින් පරිසරය පවිත්‍රව තබා ගැනීම

ප්‍රධාන කාර්යය

1.1 කසළ උත්පාදනය සහ උත්පාදකයින් හඳුනා ගැනීමේ අධ්‍යයනයන් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- අධ්‍යයනය සඳහා කොන්දේසි රාමුවක් සකසා ගැනීම
- පාර්ශ්වකාර සංවාදයක් තුළින් කොන්දේසි රාමුව පිළිබඳ අවසන් තීරණය ගැනීම.
- අධ්‍යයනය කර ගෙන යෑම සඳහා අවශ්‍ය සේවය ලබා ගැනීමට කවුන්සිලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම
- සේවා සපයන්නෙකු හඳුනා ගැනීම
- සේවා ගිවිසුම තීරණය කිරීම
- අධ්‍යයනය සිදු කිරීමට අදාළ කණ්ඩායම් ඒ සඳහා යොමු කිරීම
- අධ්‍යයනය හරහා සොයාගන්නා ලද කරුණු පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම
- අධ්‍යයනය අවසන් කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

1.2. කසළ සංයුතිය පදනම් කරගෙන කසළ එකතු කිරීමේ කාර්යය හඳුන්වා දීම

ක්‍රියාකාරකම්

- කසළ උත්පාදනය හා සම්බන්ධව අධ්‍යයනයෙහි කරුණු මැනවින් විශ්ලේෂණය කිරීම
- කසළ උත්පාදනය සහ සංයුතිය පදනම් කරගෙන කසළ එකතු කිරීමේ උපාය මාර්ගයන් සකසා ගැනීම
 - කාබනික අපද්‍රව්‍ය
 - ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය
 - ඉදි කිරීම් හා බිඳ හෙළීම් අපද්‍රව්‍ය
 - සායනික අපද්‍රව්‍ය
 - වෙනත්
- මහා නගර සභා ප්‍රදේශය තුළ ජනිත වන විශේෂිත අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් සකසාගැනීම
 - මත්ස්‍ය සැකසුම් ස්ථාන සහ වෙළෙඳ පොළ ආශ්‍රයෙන් උත්පාදනයවන මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය
 - බෝට්ටු අංගනයන්ගෙන් උත්පාදනය වන ෆයිබර් අපද්‍රව්‍ය

- o නේවාසික ප්‍රදේශවලින් ජනිත වන උපද්‍රවකාරී අපද්‍රවය
- o විද්‍යුත් අපද්‍රවය (ඉලෙක්ට්‍රොනික)
- o අනිකුත් උපද්‍රවකාරී අපද්‍රවය
- සකසා ගත් උපාය මාර්ගයට අනුව ඉහත කී වර්වලට අදාළ විශේෂිත අපද්‍රවය එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකසා ගැනීම.
- කසළ උත්පාදනය හා උත්පාදකයින් හඳුනාගැනීමේ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- සියලුම නාගරික කොට්ඨාශ තුළ ජනනය වන කසළ එම ස්ථානයේ දී ම වර්ගීකරණය කිරීම.
- සියලු ම නාගරික කොට්ඨාශ තුළ ජනනය වන යකඩ, කඩදාසි, ප්ලාස්ටික්, වීදුරු බෝතල් සහ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රවය වෙන් වෙන් ව එකතු කිරීම.
- කසළ කළමනාකරණයේ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ වැඩපිළිවෙල මහා නගර සභා කාර්යය මණ්ඩලය සමග සාකච්ඡා කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

1.3. කසළ එකතු කිරීමේ වාහන සංචිතය ශක්තිමත් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- කාලසටහනකට අනුව වාහන නඩත්තු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම
- වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ බැහැර කිරීම.
- වාහන අවශ්‍යතාවය තක්සේරු කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්යය

1.4. කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාදාමය වැඩි දියුණු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- කසළ කළමනාකරණ කලාප තුළ දැනට හඳුන්වා දී ඇති කසළ එකතු කිරීමේ මාර්ග සැලැස්ම අධ්‍යයනය කිරීම.
- උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයක් ලඟා කරගත හැකි පරිදි එකතු කිරීමේ මාර්ග සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම.
- කසළ එකතු කිරීමේ වාහන නිරතුරුව පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම.
- ජංගම මෘදුකාංග ඇප් එකක් හඳුන්වා දී කසළ එකතු කිරීමේ මාර්ග සහ වාහන නිරීක්ෂණයට අදාළ දත්ත හුවමාරු කර ගැනීම.

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහ පසු විපරම් සැලැස්ම

යෝජිත කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම, යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්, ඒවාට අදාළ කාල රාමුව සහ ක්‍රියාත්මක ව්‍යුහය පහත විස්තර කර ඇත.

වගු අංක 6 : අරමුණු අංක 1 හා සම්බන්ධ ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම සහ යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම්	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
1.1 කසළ උත්පාදනය සහ උත්පාදකයින් හඳුනා ගැනීමේ අධ්‍යයනයක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම	අධ්‍යයනය සඳහා කොන්දේසි රාමුවක් සකසා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	පාර්ශ්වකාර සංවාදයක් තුළින් කොන්දේසි රාමුව තීරණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය සේවය ලබා ගැනීමට කවුන්සිලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	සේවා සපයන්නෙකු තෝරා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	සේවා ගිවිසුම තීරණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	අධ්‍යයනය සිදු කිරීමට අදාළ කණ්ඩායම ඒ සඳහා යොමු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	අධ්‍යයනයෙන් සොයා ගන්නා ලද කරුණු පාර්ශ්වකරුවන් සමග සාකච්ඡා කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	අධ්‍යයනය අවසන් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
1.2 කසළ සංයුතිය පාදක කරගෙන කසළ එකතු කිරීමේ කාර්ය හඳුන්වාදීම	කසළ උත්පාදනය හා සම්බන්ධව අධ්‍යයනයෙහි කරුණු මැනවින් විශ්ලේෂණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	කසළ උත්පාදනය සහ සංයුතිය පදනම් කරගෙන න කසළ එකතු කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් සකස් කර ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන / සං-විධාන
	මහා නගරසභා ප්‍රදේශය තුළ ජනිත වන විශේෂිත අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් සකසා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	සකසා ගත් උපාය මාර්ගයට අනුව ඉහත කී වර්ගවලට අදාළ විශේෂිත අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකසා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	කසළ උත්පාදනය සහ උත්පාදකයින් හඳුනා ගැනීමේ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන / සං-විධාන
	සියලුම නාගරික කොට්ඨාශ තුළ ජනනය වන කසළ එම ස්ථානයේ දී ම වර්ගීකරණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ කොට්ඨාශ නායකයින්
	සියලුම නාගරික කොට්ඨාශ තුළ ජනනය වන යකඩ, කඩදාසි, ප්ලාස්ටික්, වීදුරු, බෝතල් සහ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය වෙන් වෙන්ව එකතු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ කරුණු මහා නගර සභා කාර්යය මණ්ඩලය සමග සාකච්ඡා කිරීම				කොට්ඨාශ නායක-යින්

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම්	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
1.3. කසළ එකතු කිරීමේ වාහන සංවිනය ශක්තිමත් කිරීම	කාල සටහනකට අනුව වාහන නඩත්තු කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	වාහන අවශ්‍යතාව තක්සේරු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
1.4 කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රියාදාමය වැඩි දියුණු කිරීම	කසළ එකතු කිරීමේ මාර්ග සැලැස්ම අධ්‍යයනය කිරීම				මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන/ සංවිධාන
	උපරිම කාර්යක්ෂමතාවයක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා එකතු කිරීමේ මාර්ග සැලැස්ම හඳුන්වාදීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	කසළ එකතු කිරීමේ වාහන නිරීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	ජංගම මෘදුකාංග ඇප් එකක් හඳුන්වා දී කසළ එකතු කිරීමේ මාර්ග හා වාහන නිරීක්ෂණය සඳහා අදාළ දත්ත හුවමාරු කර ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව

අරමුණ 2 : නගරය තුළ උත්පාදනය වන සියලුම සන අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී සහ සමාජය විසින් පිළිගන්නා ක්‍රමවේදයකට අනුව බැහැර කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

2.1. දැනට භාවිත කරනු ලබන අවසන් බැහැර ලීමේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- දැනට පවත්නා අවසන් බැහැරලීමේ භූමිය හා සම්බන්ධයෙන් සමාජයීය සහ පාරිසරික තක්සේරුවක් සිදු කිරීම
- දැනට පවත්නා අවසන් බැහැරලීමේ භූමිය අවට සිදුවන පාරිසරික හානිය වළක්වා ගැනීම සඳහා වහාම ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම
- දැනට පවත්නා අවසන් බැහැරලීමේ ස්ථානය වසා දැමීම සඳහා සුදුසු සැලැස්මක් හා පසු විපරම් ක්‍රමවේදයක් සකස් කරගැනීම
- උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ආරක්ෂිතව බැහැර කිරීම සඳහා භාවිත කළ හැකි විවිධ ක්‍රමෝපායයන් හඳුනා ගැනීම

ප්‍රධාන කාර්යය

2.2. දිගුකාලීන විසඳුම් සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- මීගමුව නගරයේ කසළ අරුවක්කාලු කසළ බහාලුම් අංගනය වෙත රැගෙන යාම හෝ සනීපාරක්ෂක හෝ නිසි ඉංජිනේරුමය බිම් පිරවුමක් අලුතින් ඉදි කිරීමට අදාළ ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම

- කසළවලින් බලශක්තිය ජනනය කළ හැකි හෝ කසළ දහනය කිරීම සඳහා පමණක් වූ ද්‍රව්‍යයක් ඉදි කිරීම සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- ආහාර අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීමේ සැලැස්මක් / උපාය මාර්ගයක් සකස් කිරීම
- බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය සමඟ සම්බන්ධීකරණය ඇතිව එකී ආයතනය විසින් බස්නාහිර පළාත සඳහා සකස් කර ඇති මහා සැලැස්මට අනුගතව මීගමුව නගරය සඳහා කසළ කළමනාකරණය උපායමාර්ගයක් සකස් කර ගැනීම

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සහ පසු විපරම් සැලැස්ම

උපය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම සහ යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් ඒවාට අදාළ කාල රාමුව සහ ක්‍රියාත්මක ව්‍යුහය පහත වගුවේ විස්තර කර ඇත.

වගු අංක 7 : අරමුණු අංක 2 යටතේ යෝජනා ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම්	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
2.1. දැනට භාවිත කරනු ලබන අවසන් බැහැර ලීමේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	දැනට පවත්නා අවසන් බැහැරලීමේ භූමියට අදාළ සමාජයීය සහ පාරිසරික තක්සේරුවක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන / සංවිධාන
	අවසන් බැහැරලීමේ භූමියට අදාළව වහාම සිදු කළ යුතු වෙනස් කිරීම් හඳුනාගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන / සංවිධාන
	දැනට පවත්නා අවසන් බැහැරලීමේ ස්ථානය වසා දැමීම සඳහා සුදුසු සැලැස්මක් හා පසු විපරම් ක්‍රමවේදයක් හඳුනා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන / සංවිධාන
2.2. දිගුකාලීන විසඳුම් සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම	අරුවක්කාලු කසළ බහාලුම් අංගනය වෙත ඒවා ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා පිරිවැය / ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය
	කසළවලින් බලශක්තිය ජනනය කළ හැකි හෝ කසළ දහනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් දවනයක් ඉදි කිරීම සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය
	ආහාර අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා උපාය මාර්ගයක් සකස් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව

අරමුණ 3 : 3R සංකල්පය ප්‍රවලිත කරමින් නගරය පුරා ජනනය වන කසළවලින් උපරිම ලෙස සම්පත් ප්‍රතිභාවිතය / මතු කර ගැනීම තහවුරු කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

3.1. කොම්පෝස්ට් නිපදවීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- දැනට ක්‍රියාත්මක කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළව පිරිවැය / ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය හා ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා "කවමිමා කොම්පෝස්ට් පහසුකම" සඳහා සුදුසු භූමියක් තෝරාගෙන ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මක සැලැස්මක් සකස් කිරීම
- ජෛව භායනයට ලක්වන අපද්‍රව්‍ය සඳහා විසඳුමක් ලෙස භාවිත කළ හැකි ජීවව්‍යු ඒකකයක් පිළිබඳව පිරිවැය / ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- දේශීය අනුගත සංසිඳවීමේ ව්‍යාපෘතිය (NAMA) යටතේ යෝජනා කර ඇති ජීව ව්‍යු ඒකකය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියේ සම්බන්ධීකරණයෙන් යුතුව අදාළ සැලැස්ම නිම කිරීම
- නගරය තුළ නිපදවනු ලබන කොම්පෝස්ට් විකිණීම හා අලෙවිකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා සැලැස්මක් සකස් කිරීම, මේ යටතේ නගරයේ පිහිටි උද්‍යාන සහ අනෙකුත් හරිත භූමි සඳහා අවශ්‍ය වන කොම්පෝස්ට් ප්‍රමාණය ද සැලකිල්ලට ගත හැකිය.

- කොම්පෝස්ට් අංගනයෙහි සේවය කරන සේවකයින් හට අවශ්‍ය ආරක්ෂිත උපකරණ කට්ටල සපයා දීම
- දැනට පවත්නා කොම්පෝස්ට් අංගනයෙහි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව සහ එය තවත් පුළුල් කිරීම සඳහා ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- තෝරාගන්නා ලද නේවාසික කුටුම්භ සඳහා කොම්පෝස්ට් බඳුන් සපයා දී ගෙවතු වගා කටයුතු සඳහා ඔවුන් දිරිගැන්වීම
- නේවාසික කුණු කසළ කළමනාකරණය සඳහා කොම්පෝස්ට් බඳුන් හෝ ජීවව්‍යු ඒකක සපයා දීම. එහිදී පර්චස් 10 හෝ ඊට වැඩි විශාල බිම් කට්ටි සඳහා කොම්පෝස්ට් බඳුන් භාවිතය නිර්දේශ කිරීම (පර්චස් එකක් සමානය වර්ග මීටර 25 කි)
- ජා ඇල ප්‍රදේශයේ පාසල්වල ආරම්භ කර ඇති කොම්පෝස්ට් වැඩසටහන පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදුකර එම වඩසටහන නගරයේ පාසල් සඳහා ව්‍යාප්ත කිරීමට සහායවීම
- පාසල් හා මහල් නිවාස සඳහා විශේෂිත කොම්පෝස්ට් ව්‍යාපෘති හඳුන්වාදීම

ප්‍රධාන කාර්යය

3.2. සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම

ක්‍රියාකාරකම්

- සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානය සඳහා ව්‍යාපාර සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම සහ එය රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව මාදිලියක් යටතේ පවත්වා ගෙන යාම.

- ප්‍රතිවක්‍රියකරණ අපද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා නව සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම

ප්‍රධාන කාර්යය

3.3. සම්පත්ප්‍රතිසාධනය සඳහා හවුල්කාරීත්වය වර්ධනය කර ගැනීම

ක්‍රියාකාරකම්

- හවුල්කාරීත්වය සඳහා ප්‍රතිවක්‍රියකරණ ව්‍යාපාරිකයින් හඳුනා ගැනීම
- මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සමග හවුල්කාරීත්වය ගොඩ නගා ගැනීම.

- ප්‍රතිවක්‍රියකරණ ව්‍යාපාරිකයින් සමග හවුල්කාරීත්ව ගිවිසුම් සකස් කිරීම.

- මහා නගර සභාව සතු සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවා එය රාජ්‍ය, පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව මාදිලිය යටතේ පවත්වාගෙන යාම.

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම සහ පසු විපරම් සැලැස්ම

මෙම උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම සහ යෝජිත ක්‍රියාකරකම්, ඒවාට අදාළ කාල රාමුව සහ ක්‍රියාත්මක ව්‍යුහය පහත සඳහන් වගුවේ විස්තර කර ඇත.

වගු අංක 8 : අරමුණු 3 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම්	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
3.1. කොම්පෝස්ට් නිපදවීමේ ක්‍රියාවලියට ශක්තිමත් කිරීම	දැනට ක්‍රියාත්මක කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ පිරිවැය / ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව / පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාල හෝ වෙනත් විශේෂිත ආයතන
	නිපදවනු ලබන කොම්පෝස්ට්වල ගුණාත්මක බව සහ අලෙවිය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සැලැස්මක් සකස් කර ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව / පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාල හෝ වෙනත් විශේෂිත ආයතන
	කොම්පෝස්ට් අංගනයෙහි සේවය කරන සේවකයින් හට අවශ්‍ය ආරක්ෂිත උපකරණ කට්ටල සපයා දීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	තෝරාගන්නා ලද තේවාසික කුටුම්භ සඳහා කොම්පෝස්ට් බඳුන් සපයා දී ගෙවතු වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ හරිත කමිටුව
	දැනට ක්‍රියාත්මක කොම්පෝස්ට් අංගනයන්හි ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව / පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාල හෝ වෙනත් විශේෂිත ආයතන
3.2. සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම	සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථාන සඳහා ව්‍යාපාර සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	ප්‍රතිවක්‍රියකරණ අපද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සඳහා නව සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
3.3. සම්පත් ප්‍රතිසාධනය සඳහා හවුල්කාරීත්වය වර්ධනය කර ගැනීම	හවුල්කාරීත්වය ගොඩනගා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිවක්‍රියකරණ ක්‍රියාවලියෙහි යෙදී සිටින ව්‍යාපාරිකයින් හඳුනා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සමග හවුල්කාරීත්වය ගොඩ නගා ගැනීම.				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	ප්‍රතිවක්‍රියකරණ අංශයේ ව්‍යාපාරිකයින් සමග හවුල්කාරීත්වය ගොඩනගා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වයෙන් පවත්වාගෙන යා හැකි සම්පත් ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම.				මීගමුව මහා නගර සභාව

අරමුණු 4 : කසළ කළමනාකරණයේ දී ඵලදායී පුරවැසි සහභාගිත්වය සහතික කිරීම සඳහා මහජනතාව තුළට දිවෙන වැඩසටහන් ක්‍රියත්මක කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය ක්‍රියත්මක කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය වර්ධනය කිරීමේ අවස්තා උදාකරදීම

ප්‍රධාන කාර්යය

4.1. ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

ක්‍රියාකාරකම්

- දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා පූජ්‍ය පක්ෂය, ගුරු භවතුන්, ග්‍රාම නිලධාරී සහ ප්‍රජා නායකයින් ඇතුළු සෑම දෙනාම ඇතුළත් කර ගැනීම
- මහා නගර සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන් සහ නිලධාරීන් හට යෝජනා කසළ කළමනාකරණ උපායමාර්ගය පිළිබඳව මනා දැනුවත් කිරීමක් සිදු කිරීම. ඒ යටතේ දැනට නගරයේ පවත්නා කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයෙහි ඇති අඩුපාඩු පෙන්වා දී 2025 වන විට ඒවා අවම කරගෙන වඩාත් දියුණු කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ සහයෝගය හා ක්‍රියාකාරී දායකත්වය ලබා ගැනීම
- ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ රැළි පැවැත්වීම සඳහා සැලැස්මක් සකස් කර සමාජයේ සියලුම ස්ථරවල පුද්ගලයින් දැනුවත් කිරීම
- මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය මෙවලම් සකස් කර භාවිත කිරීම
- ග්‍රාමීය ප්‍රජා කලානිර්මාණ හා ප්‍රදර්ශන සහ එකී නිර්මාණ ප්‍රවලිත කිරීම
- සමාජ මාධ්‍ය ජාල භාවිත කරමින් දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු ප්‍රචාරණය කිරීම.
- ආගමික ස්ථාන හා අධ්‍යාපනික ආයතන (පෙර පාසල්, දහම්පාසල් ආදිය) හරහා ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියත්මක කිරීම
- ධීවර කර්මාන්තයේ නියුතු පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා විශේෂිත දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා ප්‍රජාසඪක අපද්‍රව්‍ය තුළින් සිදුව සාගර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය ලබා ගැනීම
- වගකීමෙන් යුතු පරිභෝජන රටාවන් ප්‍රවලිත කරමින් ඇසුරුම් අපද්‍රව්‍ය උත්පාදනය අවම කිරීම සඳහා විශේෂිත දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් නිර්මාණය කිරීම
- කසළ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය සඳහා යෝග්‍ය පණිවුඩ සහිත ප්‍රදර්ශන පුවරු නිර්මාණයකර නගරය පුරා ස්ථාපිත කිරීම
- පාසල් සංවර්ධන කමිටු හරහා ප්‍රවලිත කිරීමට, පාරිසරික අධ්‍යාපනික මෙවලම් කසළ කළමනාකරණය සඳහා 3R සංකල්පය ප්‍රවලිත කිරීම තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක සහ දේශගුණික විපර්යාස නිසා සිදුවන හානි ආදිය ඉස්මතු කරමින් සකස් කොට ප්‍රවලිත කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්යය

4.2. කසළ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජාව සහ පළාත් පාලන ආයතන අතර හවුල්කාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- හරිත කමිටු පිහිටුවීම හා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීම
- හරිත කමිටුවල වර්තමාන තත්ත්වය ඇගයීමට ලක් කිරීම.
- නව කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය යටතේ ප්‍රජා මට්ටමේ දී පහසුකම් සපයන්නෙකුගේ භූමිකාව ඉටු කිරීම සඳහා හරිත කමිටු ශක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය පුහුණුව හා හැකියා වර්ධනය සඳහා සැලැස්මක් සකස් කිරීම
- කසළ කළමනාකරණයට අදාළ ගැටලු විසඳීම සඳහා විශේෂිත වූ පසු විපරම් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දීම
- හරිත කමිටු වැඩසටහන යටතේ සුවිශේෂී දායකත්වයක් සපයන ප්‍රජා නායකයින් සහ විවුල් කුටුම්භ හඳුනාගෙන වාර්ෂිකව ඔවුන් සඳහා සම්මාන පිරිනැමීම.
උදා: නගරාධිපති සම්මාන වැඩසටහනක් නිර්මාණය කිරීම. එවනි වැඩසටහන් සඳහා සංචාරක හෝටල් හිමියන්ගේ සංගමය හෝ වෙනත් ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවගේ හවුල්කාරීත්වය ඇතිව සමාජ සත්කාරක ව්‍යාපෘතීන් ලෙස ක්‍රියාවට නැංවීම.
- මත්ස්‍ය කර්මාන්තය හා සම්බන්ධව උත්පාදනය වන මත්ස්‍ය අපද්‍රව්‍ය මෙන්ම ප්‍රජාසඪක අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා විශේෂයෙන් ම බහුදින යාත්‍රා හිමිකරුවන් සහ මත්ස්‍ය ඇසුරුම් කර්මාන්තයේ යෙදී සිටින ව්‍යාපාරිකයින් මේ සඳහා සම්බන්ධ කරගැනීම

ප්‍රධාන කාර්යය

4.3 ප්‍රජාව සහ පළාත් පාලන ආයතනය අතර සහසම්බන්ධතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මහා නගර සභාව තුළ ආයතනික ව්‍යුහයේ අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කිරීම.

ක්‍රියාකාරකම්

- මහජන සෞඛ්‍යය පිළිබඳව වූ ස්ථාවර කමිටුවේ කාර්යභාරය පුළුල් කිරීම සඳහා යෝජනා සකස් කිරීම.
- මහජන සෞඛ්‍යය ස්ථාවර කමිටුව සඳහා හැකියා වර්ධනයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම
- සුවිශේෂී කාර්යය භාරයක් ඉටු කරන ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් ඇගයීම සඳහා නව සම්මාන පිරිනැමීමේ වැඩසටහනක් (උදා: නගරාධිපති සම්මාන) සකස් කිරීම, ඒ සඳහා සංචාරක හෝටල් සංගමයේ හෝ අනිකුත් ව්‍යාපාරික

ප්‍රජාවගේ හවුල්කාරීත්වය ලබා ගැනීම
 ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා පසු විපරම් සැලැස්ම

මෙම උපාය මාර්ග යටතේ ඊට අදාළ කාල රාමුව පහත සඳහන් වගුවෙහි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 9 : අරමුණු 4 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
4.1. ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	වසර 2025 දී අත්කර ගැනීමට අපේක්ෂිත සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඉලක්ක පිළිබඳව නාගරික මන්ත්‍රී වරුන් සහ කාර්ය මණ්ඩලය දැනුවත් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	සෑම අංශයක් ම ආවරණය වන පරිදි ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය මෙවලම් නිර්මාණය කර ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	ග්‍රාමීය කලා නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය සඳහා වැඩ සටහන් සකස් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කිරීම සඳහා වැඩසටහන් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා යෝග්‍ය පණිවුඩ සහිත ප්‍රදර්ශන පුවරු ස්ථාපිත කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
4.2. කසළ කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජාව සහ පළාත් පාලන ආයතනය අතර හවුල්කාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීම	හරිත කමිටු පිහිටුවීම හා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සැලැස්මක් නිර්මාණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	හරිත කමිටුවල වර්තමාන තත්ත්වය ඇගයීමට ලක් කිරීම.				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
4.3 ප්‍රජාව සහ පළාත් පාලන ආයතනය අතර සහසම්බන්ධතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහාමහ නගර සභාව තුළ ආයතනික ව්‍යුහයේ අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කිරීම.	කසළ කළමනාකරණයට අදාළ ගැටලු විසඳීම සඳහා විශේෂිත වූ පසු විපරම් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	මහජන සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ව වූ ස්ථාවර කමිටුවේ කාර්යභාරය පුළුල් කිරීම සඳහා යෝජනා සකස් කිරීම.				මීගමුව මහා නගර සභාව
	මහජන සෞඛ්‍ය ස්ථාවර කමිටුව සඳහා හැකියා වර්ධනයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන

අරමුණු 5 : ඵලදායී කසළ කළමනාකරණයක් තහවුරු කර ගැනීම සඳහා මහා නගර සභාවේ මූල්‍ය තිරසර භාවය වැඩි දියුණු කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

5.1. දැනට ක්‍රියාත්මක ගාස්තු පදනම් කරගත් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය වැඩි දියුණු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- දැනට නගරයේ පවතින වානිජ හා වෙළෙඳ ආයතන සඳහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ගාස්තු පදනම් කරගත් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයට අදාළ නිර්ණායක වැඩි දියුණු කිරීම

- මෙම ගාස්තු අය කිරීමේ ක්‍රමවේදයට අන්තර්ග්‍රහණ කළ හැකි නව ආයතන හා ස්ථානයක් හඳුනාගැනීම සඳහා සමීක්ෂණයක් සිදු කිරීම.
- “ඔබ ඉවත ලද දෑ සඳහාගෙවිය යුතුය” යන සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නීත්‍යානුකූල තත්ත්වය පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- වර්තමානයේ දී ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව පිරිවැය / ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම
- “ඔබ ඉවත ලද දෑ සඳහා ගෙවිය යුතුය” යන සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම, ඒ තුළින් කසළ වර්ගීකරණයට ජනතාව උනන්දු කරවීම සහ මූල්‍ය සහන හඳුන්වා දීමට කටයුතු කිරීම

- රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශයේ හවුල්කාරීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පුද්ගලික අංශයේ සහභාගීත්වය තහවුරු කිරීම හා පසු විපරම් යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වාදීම.

ප්‍රධාන කාර්යය

5.2. කසළ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම සහ එමගින් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය විමර්ශනය කිරීම හා ඇගයීම

ක්‍රියාකාරකම්

- කසළ කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියක් හඳුන්වා දීමට අදාළ කාර්ය පටය තීරණය කිරීම
- පළාත් පාලන ආයතනයේ ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් හඳුන්වා දීම සහ එමගින් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වැය වන සත්‍ය වියදම ගණනය කිරීම.

- තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ උපක්‍රම භාවිත කරමින් මහා නගර සභාවේ තීරණාත්මක කාර්යයන් හා ස්ථාන ආවරණය වන පරිදි දත්ත එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දීම
- මහා නගර සභාව විසින් දෛනිකව කළමනාකරණය කරනු ලබන සහ අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳව නිවැරදි දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ජංගම බිම් තරාදි භාවිත කිරීම. එමගින් වානිජ/ වෙළෙඳ ආයතනවලින් අය කළ යුතු ගාස්තු පිළිබඳව තීරණය කිරීම අදාළ ස්ථානයේ ජනනය වන කසළ ප්‍රමාණය පදනම් කරගෙන සිදු කළ හැකිය.

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා පසු විපරමේ සැලැස්ම

මෙම උපාය මාර්ගය යටතේ යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම හා ඊට අදාළ කාල රාමුව සඳහා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම හා ඊට අදාළ කාල රාමුව පහත සඳහන් වගුවෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 10 : අරමුණු 5 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම

ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම්	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
5.1. මීගමුව නගරයේ දැනට ගාස්තු අය කර සිදුකරණ කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදය වැඩි දියුණු කිරීම	ගාස්තු පදනම් කරගත් කසළ කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයට අදාළ නිර්ණායක වැඩි දියුණු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදු කර ඒ තුළින් ගාස්තු ගෙවා කසළ එකතු කිරීමේ ක්‍රමවේදයට අඩංගු කළ හැකි ආයතන පිළිබඳ තක්සේරුවක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
	දැනට ක්‍රියාත්මක සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට අදාළ පිරිවැය / ප්‍රතිලාභ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන
5.2. කසළ කළමනාකරණයට අදාළ තොරතුරු සන්නිවේදන පද්ධතියක් හඳුන්වාදීම මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාම.	කසළ කළමනාකරණයට අදාළ තොරතුරු සන්නිවේදන පද්ධතියක අන්තර්ගතය පිළිබඳව තීරණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	මහා නගර සභාවේ ගිණුම්කරණ ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය වන්නාවූ වෙනස් කම් සිදුකර කසළ කළමනාකරණය සඳහා වැය වන සත්‍ය වියදම ගිණුම් ගත කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	තොරතුරු සන්නිවේදන තාක්ෂණ ක්‍රම භාවිතා කරමින් වඩාත් තීරණාත්මක කාර්යයන් හා ස්ථාන ආවරණය වන පරිදි දත්ත එකතු කිරීම හඳුන්වාදීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ අදාළ ආයතන

අරමුණ 6 : මීගමුව මහා නගර සභාවේ ආයතනික හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන්නා වූ නීති රෙගුලාසි හඳුන්වා දී එමගින් නගරයෙහි සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂම කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

6.1. සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය අතුරු නීති සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති අනුමත කරගෙන ඒවා බලාත්මක කිරීමට කටයුතු කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- මීගමුව නගරයෙහි දැනට ක්‍රියාත්මක අතුරු නීති පිළිබඳ තක්සේරුවක් සිදු කිරීම
- අතුරු නීති සකස් කිරීමේදී ඒවා කසළ එකතු කිරීම නිසි පරිදි සංවිධානය කර ගැනීම, සම්පත් ප්‍රතිසාධනය, අවසන් බැහැරලීම, කසළ අවම කිරීම සහ කසළ උත්පාදනය වළක්වාලීම යන අංශ කෙරෙහි ප්‍රමුඛතාවය දී කටයුතු කිරීම
- "ඔබ විසින් ඉවත ලද ප්‍රමාණයට ගෙවිය යුතුයි" යන සංකල්පය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය නීති රෙගුලාසි හඳුන්වා දීම සහ අනවසරයෙන් කසළ බැහැර කරන්නන්ට ස්ථානීය දඩ මුදල් අය කර ගැනීමේ නීති හඳුන්වා දීම
- ආහාර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා විශේෂ වූ අතුරු ව්‍යවස්ථා හෝ රෙගුලාසි යාවත්කාලීන කිරීම හෝ අලුතින් හඳුන්වාදීම
- මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණ සේවා ක්‍රියාවලියට අදාලව පිල් ලකුණු (Benchmark) තීරණය කර පසු විපරම් කාර්යය සිදු කිරීම
- මීගමුව මහා නගර සභා ප්‍රදේශය තුළ ජනිත වන කසළ ප්‍රමාණය අවම කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම
- නව නිවාස සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමේදී භාවිතය සුදුසු පරිදි කොම්පෝස්ට් බඳුන් හෝ ජීවවායු ඒකක අනිවාර්ය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය රෙගුලාසි හඳුන්වාදීම.
- කසළ කළමනාකරණයේ දී සම්පත් ප්‍රතිසාධන ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය වන සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් හා තාර්යය මණ්ඩල සඳහා දිරි දීමනා ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීමට අවශ්‍ය නව රෙගුලාසි නිර්මාණය කිරීම
- හරිත කමිටු පිහිටුවීම හා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා නිර්මාණය කිරීම
- අනවසර ලෙස කසළ බැහැර කරන්නන් අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා දඩ මුදල් අය කිරීම බලාත්මක කිරීම

ප්‍රධාන කාර්යය

6.2 මීගමුව මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණ අංශයට අදාළව මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම ශක්තිමත් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් දිරිගැන්වීමේ වැඩසටහනක් නිර්මාණය කිරීම
- සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් නිසි පරිදි සපයා දීම
- සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- කසළ කළමනාකරණ අංශයට අදාළව මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්මක් හඳුන්වා දී ක්‍රියාත්මක කිරීම
- සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ කාර්යය මණ්ඩලය සඳහා දිරි දීමනා, වැටුප් වර්ධක සහ කාර්ය සාධනය මත පදනම් වූ උසස්වීම් ක්‍රමයක් නිර්මාණය කිරීම
- කසළ කළමනාකරණ අංශයේ සේවයේ නියුතු කම්කරුවන්ගේ දරුවන් සඳහා වෛද්‍ය පරීක්ෂණ ක්‍රමයක් සහ රක්ෂණ ක්‍රමයක් වහාම හඳුන්වා දී ඔවුන් විසින් ඉටු කරන කාර්යය භාරය ඇගයීමේ කඩිනම් පියවරක් ලෙස එම වැඩසටහන ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්යය

6.3. අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය ඇතිව යෝජනා කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ආයතනික සංශෝධන හඳුන්වා දීම සහ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය පසු විපරම් කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

- මීගමුව නගරයේ කසළ කළමනාකරණ අංශය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වෙනත් ආයතනවලින් (උදා: බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය ආදී ආයතන) යෝජනා කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් අධ්‍යයනය කර, ඒවායේ වර්තමාන ක්‍රියාකාරී තත්වය ඇගයීමට ලක් කර යෝජනා නව උපායමාර්ගික සැලැස්මෙහි ක්‍රියාකාරකම් හා ඒවා ගලපා ගන්නා ආකාරය තීරණය කිරීම
- යෝජනා උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම, පසු විපරම් කිරීම සහ මග පෙන්වීම සඳහා මහා නගර සභා මට්ටමේ විධායක කමිටුවක් ස්ථාපිත කිරීම
- මීගමුව මහා නගර සභාවේ සහ බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියේ ඒකාබද්ධ නායකත්වයෙන් යුතුව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ නියෝජනය සහිත උපදේශක කමිටුවක් පත්කර ගැනීම සහ එමගින් යෝජනා උපාය මාර්ගය ක්‍රියාවට නැංවීම.
- ඉහත සඳහන් උපදේශක කමිටුවේ ක්‍රියාකාරීත්වයට අදාළ කාර්යය භාරය නිර්නය කර ගැනීම
- මීගමුව මහා නගර සභාවේ අනුමැතිය ඇතිව උපදේශක කමිටු සාමාජිකයින් සඳහා විධිමත් ආරාධනා ලිපි යොමු කිරීම

- උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව අඛණ්ඩ පසු විපරම සහ විමර්ශනය සිදු කිරීම
- උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳව අදාළ පාර්ශවිකාර ආයතන දැනුවත් කිරීම, මෙයට තේ බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, පරිසර අමාත්‍යාංශ ප්‍රධාන වන අතර ඒ හරහා අදාළ අත්දැකීම් පළාත් සහ ජාතික මට්ටමේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සඳහා භාවිතා කිරීමට අවස්ථාව සැලසීම.

- අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සහාය මධ්‍යස්ථානය සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය සහ ස්වේච්ඡා කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීම

- පසුබිම් දත්ත / සාක්ෂි පදනම් වූ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ සිදු කිරීමට අදාළ තීරණාත්මක අංශ හඳුනා ගැනීම.

උදා : කසළ කළමනාකරණයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති අතර පවතින හිඬැස් හඳුනා ගැනීම සහ සත්‍ය වශයෙන් ම ක්ෂේත්‍රයේ සිදුවන ක්‍රියාවලීන් තේරුම් ගැනීම

ප්‍රධාන කාර්යය

6.4. මීගමුව නගරයේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු නිර්මාණය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහභාගි මධ්‍යස්ථානයන් මහා නගර සභාව තුළ ස්ථාපිත කිරීම

- සෑම නාගරික කොට්ඨාශයක් සඳහා ම සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කරගැනීම.
- අඛණ්ඩව දත්ත එකතු කිරීම, ඒවා විශ්ලේෂණය කිරීම සහ සෙයා ගන්නා ලද කරුණු සහ තීරණාත්මක ප්‍රතිඵල මහා නගර සභාව සමග හුවමාරු කර ගැනීම
- ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පසු විපරම් සැලැස්ම. මෙම උපාය මාර්ගය යටතේ යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම ඊට අදාළ කාල රාමුව පහත සඳහන් වගුවෙහි ඉදිරිපත් කර ඇත.

ක්‍රියාකාරකම්

සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සහාය මධ්‍යස්ථානය සඳහා කාර්යභාරය හා වගකීම් නිර්ණය කිරීම

වගු- අංක 11 : අරමුණු අංක 6 යටතේ යෝජිත ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම

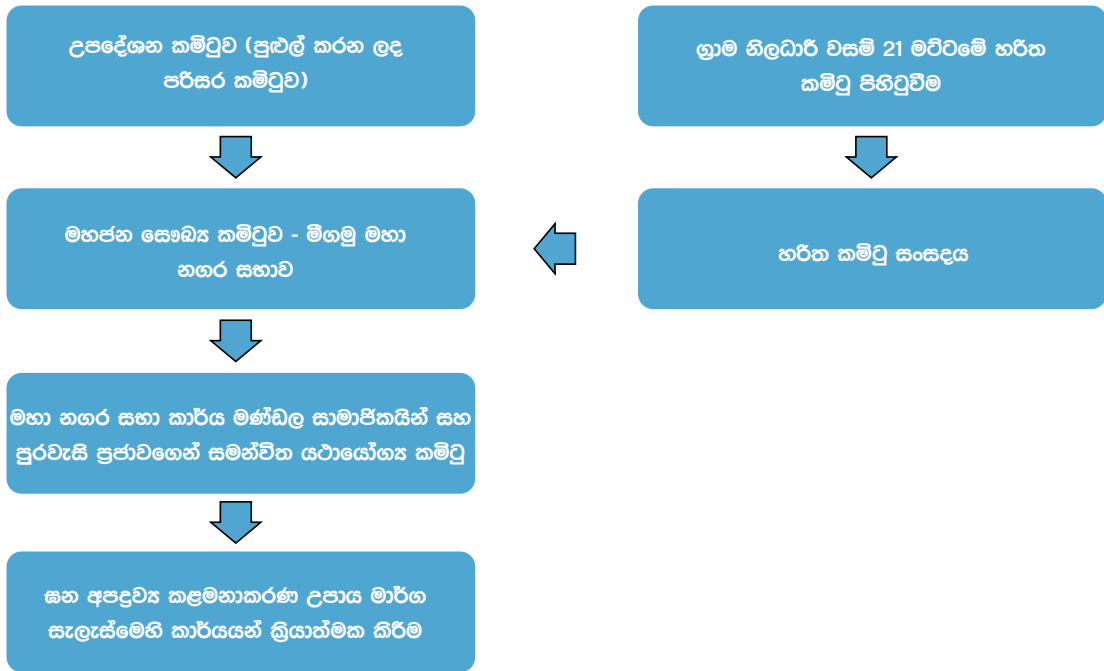
ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම	විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම්	කෙටි කාලීන	මධ්‍ය කාලීන	දිගු කාලීන	වගකීමේ ආයතනය
6.1. සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය අතුරු නීති සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති අනුමත කරගෙන ඒවා බලාත්මක කිරීමට කටයුතු කිරීම	මීගමුව මහා නගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණය සඳහා සහාය වන දැනට ක්‍රියාත්මක අතුරු නීති හා රෙගුලාසි ඇගයීමට ලක් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	කසළ එකතු කිරීම , සම්පත් ප්‍රතිසාධනය, අවසන් බැහැරලීම, කසළ අවම කිරීම සහ කසළ උත්පාදනය වළක්වාලීම යන අංශයන් වඩාත් නිවැරදිව ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය අතුරු ව්‍යවස්ථා නිර්මාණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව
	කසළ කළමනාකරණ සේවා ක්‍රියාවලියට අදාළව පිල්ලකුණු (Benchmarks) තීරණය කර පසු විපරම් කාර්යය සිදු කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය හෝ වෙනත් උපදේශක ආයතන
	මහා නගර සභා ප්‍රදේශය තුළ ජනිත වන කසළ ප්‍රමාණය අවම කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම				
	නව නිවාස සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමේදී සුදුසු පරිදි කොම්පෝස්ට් බදුන් හෝ ජීවව්‍යුහ ඒකක අනිවාර්ය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය රෙගුලාසි හඳුන්වාදීම.				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ බ.ප.ස.අ. ක. අධිකාරිය
	සම්පත් ප්‍රතිසාධනය ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය වන සන්නිවාරක කම්කරුවන් හා කාර්යය මණ්ඩල සඳහා දිරි දීමනා ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීමට අවශ්‍ය නව රෙගුලාසි නිර්මාණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ බ.ප.ස.අ. ක. අධිකාරිය
	හරිත කමිටු පිහිටුවීම හා ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අතුරු ව්‍යවස්ථා නිර්මාණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ බ.ප.ස.අ. ක. අධිකාරිය
	අනවසර ලෙස කසළ බැහැර කරන්නන් අවධර්මය කිරීම සඳහා දඩ මුදල් අය කිරීම බලාත්මක කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ බ.ප.ස.අ. ක. අධිකාරිය

6.2 මීගමුව මහානගර සභාවේ කසළ කළමනාකරණ අංශයට අදාළව මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම ශක්තිමත් කිරීම	සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් දිරිගැන්වීමේ වැඩසටහනක් නිර්මාණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව	
	සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් නිසි පරිදි සපයා දීම				මීගමුව මහා නගර සභාව	
	සනීපාරක්ෂක කම්කරුවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සකස් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව	
	කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන සඳහා මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව	
6.3 අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය ඇතිව යෝජිත කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ආයතනික සංශෝධන හඳුන්වා දීම සහ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය පසු විපරම් කිරීම	යෝජිත උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම පසු විපරම් කිරීම සහ මග පෙන්වීම සඳහා නගර සභා මට්ටමේ විධායක කමිටුවක් ස්ථාපිත කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව	
	මහා නගර සභාවේ සහ බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරීන් ඒකාබද්ධව ඇතිව අදාළ පර්ශ්වකරුවන්ගේ නියෝජනය සහිත උපදේශක සභාවක් පත්කර ගැනීම හා එමගින් යෝජිත උපාය මාර්ගය ක්‍රියාවට නැංවීම					මීගමුව මහා නගර සභාව
	ඉහත සඳහන් උපදේශක කමිටුවේ ක්‍රියාකාරීත්වයට අදාළ කාර්යය භාරය, වගකීම් හා කොන්දේසි තීරණය කිරීම.					මීගමුව මහා නගර සභාව
	මීගමුව මහා නගර සභාවේ අනුමැතිය ඇතිව උප-දේශක කමිටු සාමාජිකයින් සඳහා විධිමත් ආරාධනා ලිපි යොමු කිරීම					මීගමුව මහා නගර සභාව
	උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළව අධිකාරී පසු විපරම සහ විමර්ශනය සිදු කිරීම					මීගමුව මහා නගර සභාව
6.4 මීගමුව නගරයේ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළව පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු නිර්මාණය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයක් නගර සභාව තුළ ස්ථාපිත කිරීම	සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සහාය මධ්‍යස්ථානය සඳහා කාර්යභාරය හා වගකීම් නිර්ණය කිරීම				මීගමුව මහා නගර සභාව සහ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය	
	සහාය මධ්‍යස්ථාන සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය සහ ස්වේච්ඡා කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීම				මීගමුව මහා නගර සභාව	
	පසුබිම් දත්ත / සාක්ෂි පදනම් වූ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පර්යේෂණ සිදු කිරීමට අදාළ තීරණාත්මක අංශ හඳුනා ගැනීම.					මීගමුව මහා නගර සභාව සහ සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය
	සෑම කොට්ඨාශයක් සඳහා සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම.					මීගමුව මහා නගර සභාව
	අධිකාරී දත්ත එකතු කිරීම, විශ්ලේෂණය සහ තීරණාත්මක ප්‍රතිඵල මහනගර සභාව සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම.					මීගමුව මහා නගර සභාව

6. යෝජිත ආයතනික හා පසු විපරම් සැලැස්ම

වර්තමානයේ දී මීගමුව මහා නගර සභාවේ වෛද්‍ය නිලධාරී විසින් මෙහෙයවනු ලබන සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නගරයේ කසළ කළමනාකරණ කටයුතු සිදු කිරීමේ

වගකීම දරනු ලබයි. මීගමුව මහා නගර සභාව සඳහා යෝජිත කසළ කළමනාකරණ උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනික ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ.

රූප සටහන 13 : යෝජිත ආයතනික හා පසු විපරම් සැලැස්ම

සෑම ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයක ම හරිත කමිටු ස්ථාපිත කර ඒ මගින් පුරවැසියන් සහ මහා නගර සභාව අතර නිරන්තර සම්බන්ධතාවය තහවුරු කිරීමට කටයුතු කිරීම. මෙම හරිත කමිටු සඳහා පහත සඳහන් සාමාජිකයින් ඇතුළත් කළ හැකිය.

- මහා නගර සභා කොට්ඨාශ නියෝජිත
- ග්‍රාම නිලධාරී
- සෞඛ්‍ය පරිපාලක
- මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක
- සමෘද්ධි නිලධාරී
- ප්‍රජා සංවිධාන නායකයින්
- යෞවන සමාජ නියෝජිතයින්

දැනට ක්‍රියාත්මක මහජන සෞඛ්‍ය ස්ථාවර කමිටුව මහා නගර සභාව වෙනුවෙන් යෝජිත උපාය මාර්ගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම දරන ප්‍රධාන ඒකකය බවට පත් වේ. මෙම ස්ථාවර කමිටුව ක්‍රියාත්මක වීමේදී ඊට අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස්, අදාළ උපදේශක කමිටුව මෙන් ම හරිත කමිටුව මගින් ලබාදෙනු ඇත. ඊට අමතරව මහජන සෞඛ්‍ය කමිටුව විසින් අවශ්‍ය පරිදි නාගරික මන්ත්‍රීවරුන්

සහ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් අදාළ ආයතන සහ පුරවැසි නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත යථා යෝග්‍ය කමිටු පත් කිරීමේ හැකියාව තිබේ. ඒ හරහා සහ අපද්‍රව්‍ය උපාය මාර්ගය තුළ හඳුනාගෙන ඇති විශේෂිත ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම හා පසු විපරම් සිදු කළ හැකිය.

හරිත කමිටු නායකයින්ගේ නියෝජනය සහිතව ග්‍රාම නිලධාරී මට්ටමෙන් හරිත කමිටු සංසද පිහිටුවීම අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම සංසද සහ මහා නගර සභාව අතර රාජකාරීමය වශයෙන් වගකීම් බෙදා ගැනීම අපේක්ෂා කරයි. කසළ කළමනාකරණ ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ විශේෂඥයින්ගෙන් සමන්විත උපදේශක කමිටුවක් පිහිටුවනු ලබන අතර එය දැනට පවත්නා මහානගර සභා පරිසර කමිටුවට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම සඳහා එහි දිගුවක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂා කරයි. එකී උපදේශක කමිටුව මීගමුව මහා නගර සභාව සහ බස්නාහිර පළාත් සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියේ ඒකාබද්ධ නායකත්වයෙන් යුතුව අනෙකුත් අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහාය ඇතිව යෝජිත උපාය මාර්ගික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම හා අපේක්ෂිත ඉලක්ක ලඟා කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කරනු ඇත.

- A. Scheinberg, D.C. Wilson, L. Rodic-Wiersma, 2010. Solid Waste Management in the World's Cities. < <https://research.wur.nl/en/publications/solid-waste-management-in-the-worlds-cities>> (accessed October 2019).
- Consulting Engineers and Architects Associated (Pvt.) Ltd. (2016). Environmental Assessment (EA), Environmental Management and Monitoring Plan for National Roads in Sri Lanka- Peliyagoda – Puttalam Road (A003), Ministry of Highways, Higher Education and Investment Promotion, Road Development Authority, SFG1854 REV.
- Department of Census & Statistics (2018). District Statistical Hand Book. Ministry of Policy Planning and Economic Affairs, Sri Lanka.
- IGES Centre Collaborating with UNEP on Environmental Technologies (CCET) (2019). Workshop on Finalization of Waste Management Strategy and Action Plan (WMSAP) 2020-2030 in Negombo City, Sri Lanka. < <http://www.ccet.jp/node/97>> (accessed April 2020).
- IGES Centre Collaborating with UNEP on Environmental Technologies (CCET) (2020). Workshop on Finalization of Action Plan on Plastic Waste Management in Sri Lanka. <http://www.ccet.jp/events/Plastic_Waste_Management_Workshop_Sri_Lanka> (accessed April 2020).
- Japan International Cooperation Agency (2016). Data Collection Survey on Solid Waste Management in Democratic Socialist Republic of Sri Lanka- Final Report, Kokusai Kogyo Co., Ltd.,JR 16-029.
- Japan International Cooperation Agency (2003). *Study On the Solid Waste Management for Secondary Cities in Sri Lanka- Solid Waste Management Plan for Negombo*, KOKUSAI KOGYO CO., LTD. and Ministry of Home Affairs, Provincial Councils & Local Government, Sri Lanka.
- Karunarathana, A., Singh, R.K., Rajapaksha, T., Premakumara, D.G.J., Onogawa, K (2019). State of Municipal Solid Waste Management in Negombo City, Sri Lanka.
- Negombo Municipal Council (2018). *Haritha Mithuru - Pivithuru Pura Waste Management Project Report Report*. Negombo Municipal Council.
- Negombo Municipal Council (2019). *Annual Budget Report of Negombo Municipal Council*, Negombo Municipal Council.
- Negombo Municipal Council and Waste Management Authority of Western Province (2018). *Solid Waste Management Action Plan for Negombo Municipal Council*. Negombo Municipal Council and Waste Management Authority of Western Province.
- North Western SWM Committee (2008). *Action Plan for North Western Province*. National Solid Waste Management Support Center (NSWMS) & Japan International Cooperation Agency (JICA), Ministry of Home Affairs, Provincial Councils & Local Government, Sri Lanka.
- Singh, R.K., Goonasekera, S., Goonasekera, H., Premakumara, D.G.J. (2019) (a). Developing of a City Waste Management Strategy for Negombo City.
- Singh, R.K., Goonasekera, S., Goonasekera, H., Premakumara, D.G.J. (2019) (b). Learning Waste Management Issues in Negombo City through Ward Meetings.
- UNEP (2011). Towards a GREEN economy. Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/126GER_synthesis_en.pdf>(accessed November 2019).
- Urban Development Authority (2018). *Negombo Development Plan 2019-20130- Volume 1*. Ministry of Megapolis and Western Development and Urban Development Authority, Sri Lanka.

මිගමුව මහා නගර සභාව (මී.ම.න.ස.),
කොළඹ පාර, මිගමුව,
ශ්‍රී ලංකාව.

දුරකථන: +94-312-222-275,

එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන,
එක්සත් ජාතීන්ගේ පවුමග, ගිගිරි,
තැ.පෙ. 30552, 00100 නයිරෝබි, කෙන්යාව.
දුරකථන: +254-720-200-200,
communication@unep.org, www.unep.org

ආර්ථික අංශය,
ජාත්‍යන්තර පාරිසරික තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථානය,
2-110, රයෝකුච්චි කොයින්, ට්‍රැම්-කු,
ඔසාකා, 538-0036,
ජපානය.
දුරකථන: +81-6-6915-4581,
ietc@unep.org, www.unep.org/ietc

අයි.ජී.ඊ.එස්. ආයතනය
පාරිසරික තාක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ
පරිසර වැඩසටහන හා ඒකාබද්ධ ආයතනයකි.
2108-11, කමියාමගුච්චි, හයමා, කනගාවා,
240-0115 ජපානය.
දුරකථන: +81-46-855-3840,
<https://www.ccet.jp/>